

Bruxelles, den 7.6.2018
COM(2018) 435 final

2018/0224 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation og om reglerne for deltagelse og formidling

(EØS-relevant tekst)

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Begrundelse og formål

Forslaget om Horisont Europa er fuldt ud i overensstemmelse med Kommissionens forslag om det næste langsigtede EU-budget for perioden 2021-2027 og Kommissionens prioriteter som fastsat i dagsordenen for job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring og de globale politiske prioriteter (målene for bæredygtig udvikling). Det støtter Unionens dagsorden for perioden efter 2020 som aftalt i Romerklæringen den 25. marts 2017.

Forslaget bygger på den præmis, at forskning og innovation (FoI) leverer resultater i forhold til borgernes prioriteter, sætter skub i Unionens produktivitet og konkurrenceevne og er altafgørende for at opretholde vores socioøkonomiske model og tilvejebringe løsninger, som tackler udfordringerne på mere systemisk vis.

Horisont Europa-pakken består af forslag til:

1. et rammeprogram for forskning og innovation benævnt "Horisont Europa", herunder fastsættes regler for deltagelse og formidling (i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde – "TEUF")
2. et særprogram til gennemførelse af "Horisont Europa" (TEUF)
3. et program for forskning og uddannelse i henhold til Euratomtraktaten, som komplementerer Horisont Europa, tillige med
4. den tilhørende konsekvensanalyse og finansieringsoversigter.

Et særprogram om forsvarsforskning foreslås oprettet ved forordning.../.../EU af Europa-Parlamentets og Rådets forordning .../.../EU om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond for perioden 2021-2027.

Med pakken slås to nugældende retsakter (rammeprogrammet og reglerne for deltagelse og formidling) sammen i en enkelt retsakt, og der foretages ved samme lejlighed en række forbedringer med sigte på forenkling.

Horisont Europa vil navnlig styrke Unionens videnskabelige og teknologiske grundlag for at medvirke til at imødegå de betydelige globale udfordringer i vor tid og bidrage til at nå målene for bæredygtig udvikling. Samtidig vil Programmet forbedre Unionens konkurrenceevne, herunder konkurrenceevnen i dens industrier. Horisont Europa vil bidrage til at opfylde Unionens strategiske prioriteter og støtte udviklingen og gennemførelsen af Unionens politikker. I en verden i hastig forandring afhænger Europas succes i stigende grad af dets evne til at omsætte fremragende videnskabelige resultater til innovation, der har en reel gunstig virkning på vores økonomi og livskvalitet og skaber nye markeder med mere kvalificerede job.

For at nå dette mål og bygge videre på dets forgængers gode resultater, fortsætter Horisont Europa med at støtte hele FoI-kredsløbet på en integreret måde.

Princippet om et fælles regelsæt for deltagelse og formidling opretholdes, samtidig med at disse regler forbedres yderligere med dette forslag.

Dette forslag forudsættes anvendt fra den 1. januar 2021 og forelægges Unionens 27 medlemsstater i overensstemmelse med den meddelelse, som Det Europæiske Råd modtog den 29. marts 2017 fra Det Forenede Kongerige om dets beslutning om at udtræde af Den Europæiske Union og Euratom i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Rammeprogrammet er EU's flagskibsprogram, hvormed FoI støttes fra koncept til indførelse på markedet. Det tilsigter at supplere national og regional finansiering. Rammeprogrammet har allerede tilvejebragt enestående europæisk merværdi til støtte for kontinentets konkurrence og samarbejdet om den allerbedste videnskab og innovation. Dette har ført til i videnskabelige gennembrud, øget konkurrenceevne og løsninger på samfundsmæssige udfordringer. Det foreslåede nye rammeprogram, Horisont Europa, vil sigte mod at få en endnu større virkning end det nuværende, Horisont 2020, som i høj grad er et anerkendt aktiv for bestræbelserne på at opfylde Europas ambitioner. Forsknings og innovations hastige udvikling i forbindelse med den globale konkurrence gør den offentlige støtte til FoI vigtigere end nogensinde, især på EU-plan, hvor dens merværdi er ubestridt. Forslaget er fuldt ud i overensstemmelse med Kommissionens dagsorden for FoI, herunder det overordnede mål om at investere 3 % af EU's BNP i forskning og udvikling samt med meddelelsen "En ny europæisk dagsorden for forskning og innovation – Europas chance for at forme sin fremtid" (Kommissionens bidrag til det uformelle møde mellem lederne den 16.-17. maj 2018).

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget er i fuld overensstemmelse med eksisterende EU-politikker. Horisont Europa blev udarbejdet under hensyntagen til den nuværende Kommissions prioriteter, "det resultatorienterede budget" (hvilket indebærer, at Unionens udgiftsprogrammer – mere end nogensinde – skal levere resultater for pengene), gennemførelsen af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, gennemførelsen af EU's globale strategi og Kommissionens forslag om Unionens næste langsigtede finansielle ramme.

Inden for områder som sundhed, digitale teknologier og industriel omstilling, inklusive og demokratiske samfund, naturressourcer, energi, mobilitet, miljø, fødevarer, lavemissionsøkonomi, sikkerhed og rumfart er FoI af afgørende betydning for den vellykkede levering på Unionens prioriteter: især beskæftigelse og vækst, det digitale indre marked, energiunionen og klimaindsatsen. FoI er et centralt element i produktiviteten og konkurrenceevnen i en avanceret økonomi som Unionens.

FoI-investeringer vil være komplementære og gensidigt forstærkende med andre EU-programmers. FoI-resultater vil blive udnyttet i synergi med andre EU-programmer for at fremme deres indførelse på nationalt og regionalt plan og derigennem maksimere det europæiske innovationspotentiale. Dette vil blive suppleret med effektive FoI-relaterede kommunikations- og oplysningskampagner rettet mod den brede offentlighed. Komplementaritet og synergi mellem FoI-støtte og udnyttelse i hele Unionens langsigtede budget vil blive maksimeret via en strategisk FoI-planlægningsproces, der vil være tilstrækkeligt fleksibel til at lade Kommissionen og EU-institutionerne reagere hurtigt på presserende behov og nye prioriteter.

Forslaget er også i fuld overensstemmelse med tilgangen i processen med det europæiske semester for koordinering af den økonomiske politik. Disse forbindelser bør videreføres og udbygges, idet der bygges videre på de allerede ydede bidrag under Horisont 2020 til støtte for strukturreformer for at forbedre kvaliteten og effektiviteten af nationale forsknings- og innovationssystemer på tre niveauer: for det første gennem betydelige investeringer i videnskabelig og teknologisk forskning og innovation for det andet ved at gøre erhvervsmiljøet mere innovationsvenligt og risikovilligt og for det tredje ved at sikre, at europæiske borgere får støtte til at klare den hastige og, for nogle, turbulente omstilling drevet af innovation, digitalisering og globale megatendenser såsom kunstig intelligens og den cirkulære økonomi.

Programmets aktioner bør anvendes til at imødekomme markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssigt afpasset måde, uden at dette medfører overlappning eller fortrænger privat finansiering, og en klar europæisk merværdi sikres. Dermed sikres overensstemmelse mellem aktionerne inden for rammerne af Programmet og EU's statsstøtteregler, og uberettiget konkurrenceforvridning på det indre marked undgås.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

"Horisont Europa" er baseret på TEUF-afsnittene om "Industri" og "Forskning, teknologisk udvikling og rummet" (artikel 173, 182, 183 og 188).

Særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa er på grund af sin stærke støtte til innovation nu baseret på TEUF-afsnittene om "Industri" og "Forskning, teknologisk udvikling og rummet" (artikel 173 og 182), som er det specifikke program for forsvarsforskning (*ibidem*).

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) har hjemmel i afsnittet "Industri" og vil fortsat blive finansieret via et finansielt bidrag fra Horisont Europa.

Forslaget til Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram er baseret på artikel 7 i Euratomtraktaten.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

Unionen har delt (parallel) kompetence på dette område baseret på artikel 4, stk. 3, i TEUF. For at imødegå de udfordringer, som Europa i øjeblikket står over for, har Unionen behov for at investere i FoI for at opnå stordriftsfordele samt øget rækkevidde og hastighed. EU-finansierede FoI-aktiviteter frembringer påviselige fordele sammenlignet med national og regional FoI-støtte: de skaber en kritisk masse, hvormed globale udfordringer imødegås, de styrker Unionens videnskabelige topkvalitet gennem konkurrencebaseret finansiering, de skaber tværfaglige netværk på tværs af landegrænserne, de styrker den menneskelige kapital, de strukturerer de nationale FoI-systemer, de øger Unionens konkurrenceevne og skaber nye markedsmuligheder.

• Proportionalitetsprincippet

Aktioner på EU-niveau åbner mulighed for tværnationalt samarbejde og konkurrence på verdensplan for at sikre, at de bedste forslag vælges. Dette højner niveauet for topkvalitet og

øger synligheden af førende FoI, men støtter også tværnational mobilitet og tiltrækker de største talenter. Et program på EU-niveau er bedst placeret til at støtte risikobetonet og langsigtet FoI, idet risikoen deles, og der opnås en rækkevidde og stordriftsfordele, der ellers ikke ville være mulige. Forbindelser med nationale initiativer søges etableret, navnlig inden for innovation.

Ligeledes kan det yderligere mobilisere offentlige og private investeringer i FoI, bidrage til yderligere at styrke Unionens FoI-landskab, og fremskynde kommerialiseringen og formidlingen af innovation. Programmer på EU-niveau kan også støtte den politiske beslutningstagning og politiske målsætninger.

De foreslåede foranstaltninger går ikke videre, end hvad der er nødvendigt af hensyn til Unionens mål.

- **Valg af retsakt**

Denne retsakt tager i lighed med sin forgænger form af en forordning, fordi den skaber rettigheder og forpligtelser for modtagerne, der er bindende i alle enkeltheder og umiddelbart gældende i alle EU-medlemsstater og lande, der er associeret til rammeprogrammet.

3. RESULTATER AF RETROSPEKTIVE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Retrospektive evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Unionens rammeprogrammer har skabt betydelige og langvarige virkninger, hvilket fremgår af flere på hinanden følgende evalueringer, siden Unionen påbegyndte sine investeringer i FoI i 1984.

Dette forslag er baseret på feedback fra interesserede parter, resultaterne af de foreløbige evalueringer af de nuværende programmer, de efterfølgende evalueringer af tidligere programmer og fremtidsstudier.

I meddelelsen om midtvejsevalueringen af Horisont 2020 blev der fremhævet adskillige områder, som må forbedres. Ud over en tilbundsående analyse var konklusionerne i den foreløbige evaluering af Horisont 2020 baseret på omfattende tilbagemeldinger fra de interesserede parter og de strategiske henstillinger fra den uafhængige Gruppe på Højt Plan om Maksimering af Virkningen af EU's FoI-programmer (Lamy-Gruppen på Højt Plan). Disse konklusioner kan kortfattet sammenfattes således:

- (a) forenklingen videreføres
- (b) banebrydende innovation støttes
- (c) øget virkning skabes med et fokus på missioner og ved at inddrage borgerne
- (d) større synergi skabes med andre af Unionens finansieringsprogrammer og Unionens politikker
- (e) det internationale samarbejde styrkes
- (f) åbenheden styrkes og
- (g) finansieringslandskabet rationaliseres.

- **Høringer af interesserede parter**

Kommissionen indhentede med åbne høringer feedback om de centrale elementer i udformningen af Unionens FoI-program for tiden efter 2020. Resultaterne af høringen indgik i konsekvensanalysen af programmet og bidrog til at udarbejde nærværende forslag til retsakt.

Høringer blev gennemført på forskellige tidspunkter for at sikre, at der systematisk blev taget hensyn til de interesserede parters synspunkter i forbindelse med udformningen og formuleringen af Horisont Europa-programmet. Af hensyn til forskelle i de interesserede parters behov for oplysninger antog høringerne form af konferencer med interesserede parter og arrangementer, ekspertgrupper, onlinehøringer, workshops, møder, seminarer og analyser af positionspapirer.

Fremme af FoI i Unionen blev fremhævet som den væsentligste politiske udfordring blandt 97 % af respondenterne i den klyngebaserede, åbne offentlige høring om Unionens næste langsigtede budget på områderne investeringer, FoI, SMV'er og det indre marked.

De interesserede parters hovedbudskab kan sammenfattes således:

- Horisont 2020's tre søjler bør bibeholdes, men der er behov for at knytte bedre forbindelser mellem søjlerne
- Der må afsættes øgede midler til succesrige individuelle forskerordninger (Det Europæiske Forskningsråd og Marie Skłodowska-Curie-aktioner).
- Tilskud bør fortsat være den vigtigste finansieringsmodel, men suppleres med målrettede finansielle instrumenter, hvor det er relevant.
- Støtte bør ydes til aktiviteter, der bidrager til at sprede eller dele topkvalitet.
- Samarbejdsprojekter i mindre målestok er vigtige af hensyn til at udvide deltagerkredsen.
- Missioner udviser alle de nødvendige kendetegn på at være en virkningsfuld vej frem.
- Borgerne bør inddrages mere i rammeprogrammet.
- Det Europæiske Innovationsråd bør være en europæisk drivkraft for innovation.
- Der er behov for at styrke det internationale samarbejde med henblik på at imødegå globale udfordringer.
- Alle bør kunne få adgang til den data og viden, der hidrører fra EU-finansierede projekter.
- Der er et markant behov for at forenkle FoI-landskabet.
- Det er vanskeligt, men nødvendigt, at opnå synergier med andre EU-programmer.
- Programmeringsprocessen for indkaldelser og missioner skal styrkes.
- Forenklingsbestrebelse må videreføres.
- Det er afgørende at kunne måle og oplyse om virkningen.

- **Ekstern ekspertbistand**

Kommissionen har anvendt ekstern ekspertise i udstrakt grad. Dette omfatter navnlig henstillingerne og konklusionerne fra gruppen på højt plan under ledelse af Pascal Lamy, der er fremlagt i rapporten "*LAB – FAB – APP: Investing in the European future we want, Report of the independent High Level Group on maximising the impact of EU Research & Innovation Programmes*", som blev vedtaget i juli 2017.

European Innovation Council High Level Group of Innovators blev oprettet i januar 2017 og fik til opgave at støtte Kommissionen i at udvikle Det Europæiske Innovationsråd. Rapporten "*Europe is back: Accelerating breakthrough innovation*" med 14 henstillinger blev vedtaget i januar 2018.

Efter henstillingerne i Lamy-rapporten angående missioner blev en ekstern sagkyndig udpeget til at rådgive Kommissionen om den missionsorienterede tilgang. I februar 2018 fremlagde professor Mariana Mazzucato en rapport med titlen "*Mission-Oriented Research & Innovation in the European Union - A problem-solving approach to fuel innovation-led growth*"¹, hvori hun anbefalede følgende fem centrale kriterier for udvælgelse af missioner på EU-niveau.

Desuden foreslog strategigruppen på højt niveau vedrørende industrielle teknologier, under ledelse af professor Jürgen Rüttgers, en omdefinering af centrale støtteteknologier og afgav henstillinger om, hvordan deres bidrag til inklusiv vækst og demokrati, velstand, mere lighed og bedre job kan maksimeres.

En omfattende liste over rapporter fra grupper på højt niveau og undersøgelser findes i bilaget til konsekvensanalysen.

- **Konsekvensanalyse**

Nærværende forslag er ledsaget af en konsekvensanalyse. Udtalelsen fra udvalget for Forskriftskontrol var "positiv med forbehold", og det blev anbefalet bedre at beskrive i) balancen mellem programmets søjler, ii) rationalet bag og merværdien af Det Europæiske Innovationsråd og FoI-missioner og iii) de strømlinede gennemførelsesmekanismer².

I en globalt konkurrencedygtig og stadig mere videnbaseret økonomi er FoI afgørende for produktiviteten og konkurrenceevnen i en avanceret økonomi som Europas: ca. to tredjedele af Europas økonomiske vækst i de sidste årtier har været drevet af innovation. Den driver og støtter skabelsen af nye og bedre job samt udviklingen af videnintensive aktiviteter, der tegner sig for mere end 33 % af den samlede beskæftigelse i Europa. Europa må fastholde og endda øge sin teknologiske, industrielle og innovationsrelaterede kapacitet på en bæredygtig måde inden for strategiske områder, der danner grundlaget for vores samfund, økonomi og internationale forpligtelser.

Der skal gøres mere for at fremme udbredt innovation i Europa, for innovation danner grundlaget for at fastholde Europas socioøkonomiske model og værdier. De forventede virkninger af at videreføre Programmet blev analyseret i konsekvensanalysen. Sammenlignet med det igangværende program forventes Horisont Europa at generere:

- **mere ny viden og teknologi, fremme af videnskabelig topkvalitet og betydelige videnskabsrelaterede virkninger.** Programmet vil fortsat fremme samarbejdet på tværs af landegrænser mellem de bedste forskere og innovatorer og åbne mulighed for tværnational og tværsektoriel koordinering mellem offentlige og private FoI-investeringer. Horisont 2020 har allerede tiltrukket verdens bedste forskningsinstitutioner og forskere, støttet 340 000 forskere og udviklet Europas veluddannede menneskelige kapital. Videnskabelige publikationer fra Horisont 2020 er i verdensklasse (citeret mere end dobbelt så ofte som verdensgennemsnittet) og har bidraget til betydelige videnskabelige gennembrud.
- **gavn timer virkninger for vækst, handel og investeringsstrømme,** og på kvalitetsjob og international mobilitet for forskere i det europæiske forskningsrum. Programmet

¹ https://ec.europa.eu/info/news/bold-science-meet-big-challenges-independent-report-calls-mission-oriented-eu-research-and-innovation-2018-feb-22_en

² En udførlig analyse af, hvordan der er taget højde for disse anbefalinger, findes i bilaget til konsekvensanalysen.

forventes at forøge BNP med 0,08 % til 0,19 % i gennemsnit over 25 år, hvilket er ensbetydende med, at hver investeret euro potentielt kan generere et afkast på op til 11 EUR i BNP i samme periode. Unionens FoI-investeringer forventes at give en anslået direkte gevinst på op til 100 000 arbejdspladser inden for FoI-aktiviteter i "investeringsfasen" (2021-2027). Den økonomiske aktivitet, der genereres med Programmet, forventes at frembringe en indirekte gevinst på op til 200 000 job i perioden 2027-2036, hvoraf 40 % vil være højt kvalificerede.

- **betydelig social og miljømæssig virkning.** Denne virkning opnås ved at formidle, udnytte og indføre videnskabelige resultater og omsætte dem i nye produkter, tjenester og processer, hvilket med tiden vil bidrage til en vellykket gennemførelse af politiske målsætninger samt social innovation og miljøinnovation.

Disse virkninger indebærer, at **de potentielle omkostninger ved at afbryde Unionens FoI-program (dvs. omkostningerne ved ikke at lade Unionen agere) er betydelige.** En afbrydelse vil kunne resultere i en forringelse af konkurrenceevnen og væksten (op til 720 mia. EUR af BNP mistet over 25 år³), kraftige fald i private og nationale investeringer, der i øjeblikket opnår en løftestangeffekt i kraft af Unionens investeringer, og et betydeligt tab af sociale, miljømæssige og økonomiske virkninger.

Desuden vil det nye program yderligere forenkle reglerne, øge retssikkerheden og mindske den administrative byrde for støttemodtagerne og programadministratorer.

- **Forenkling**

Forenkling er af central betydning for at opfylde målsætningerne for Horisont Europa. For at tiltrække de bedste forskere og de mest innovative iværksættere skal de administrative byrder i forbindelse med deltagelsen holdes på et minimum.

De væsentligste elementer af forenklingsindsatsen, der for størstedelens vedkommende angår reglerne for deltagelse og formidling, er følgende (yderligere oplysninger følger nedenfor):

- **Kontinuitet** i de forenklingsforanstaltninger, som blev anvendt til Horisont 2020, og som blev værdsat af deltagere, eksempelvis programstrukturen med tre søjler, den enkle finansieringsmodel og deltagerportalen.
- **Forenkling af finansieringslandskabet:** f.eks. strømlines tilgangen til partnerskab, idet der kun findes tre typer, og et entydigt sæt kriterier for udvælgelse og gennemførelse af partnerskaber for derigennem at sikre, at de bidrager til at opfylde de generelle og specifikke målsætninger i Horisont Europa.
- **Yderligere forenkling af det nuværende system til godtgørelse af faktiske omkostninger,** især med hensyn til personaleomkostninger.
- **Bredere accept af modtagernes sædvanlige regnskabsmetoder,** især for intern fakturering og ydelser, som også vil omfatte modstykket til store forskningsinfrastrukturer inden for rammerne af Horisont 2020.
- **Øget brug af forenklede omkostningsmuligheder,** som fastsat i den nye finansforordning, navnlig på grundlag af projektf finansiering med engangsbeløb inden for relevante områder og under hensyntagen til erfaringerne fra pilotprojekter inden for rammerne af Horisont 2020.
- **Øget gensidig tillid til revisioner** for at mindske revisionsbyrden for støttemodtagere, der deltager i flere af Unionens finansieringsprogrammer.

³ På grundlag af NEMESIS-modellen, hvilket svarer til programmets maksimale virkning.

- **Udvidelse af deltagergarantifonden (omdøbt til den gensidige forsikringsmekanisme)** til direkte forvaltede EU-programmers støttemodtagerne og til aktioner, der ikke var omfattet af fonden under Horisont 2020 (artikel 185-initiativer).
- Accept af kvalitetsstempet **Seal of excellence**, hvilket danner grundlag for, at forslag kan modtage støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Socialfond+ eller Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.
- **Centrale elementer i forslagsevalueringen** og udvælgelsesprocessen opretholdes i alle dele af Horisont Europa. En bredere vifte af ekspertise vil imidlertid blive inddraget alt efter anvendelsesområdet for indkaldelserne, herunder ekspertise fra brugergrupper og organisationer i civilsamfundet⁴. Det nye ved den missionsbaserede tilgang består i en omlægning fra alene at vurdere topkvalitet og virkning for de enkelte forslag til også at vurdere, i hvilket omfang forslag af topkvalitet passer sammen som en portefølje. Selv om hovedprincipperne er fastlagt på forhånd i reglerne, vil arbejdsprogrammerne rumme nærmere oplysninger om anvendelsen af tildelingskriterierne afhængig af indkaldelsernes og instrumenternes målsætninger (f.eks. hvilke aspekter, der skal tages i betragtning i forbindelse med evalueringsproceduren).

Ud over Horisont Europa-basisretsakter vil der blive taget skridt til at forenkle gennemførelsen af Programmet – i første omgang modellerne til tilskudsaftaler – og dette vil omfatte alle processer, dokumentation, helpdeske, støttetjenester og it-systemer, hvilket yderligere vil lempe den administrative byrde for deltagerne og fremskynde tilskudsproceduren. Kommissionen vil udarbejde sådanne forbedrede gennemførelsesværktøjer sideløbende med lovgivningsprocessen i samråd med de berørte parter.

- **Grundlæggende rettigheder**

I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Budgettet for samtlige forslag er opstillet i løbende priser. Kommissionen kan på grundlag af en cost-benefit-analyse fortsat benytte forvaltningsorganer til at gennemføre Horisont Europa.

⁴ Netværksanalyse af civilsamfundsorganisationers deltagelse i EU-rammeprogrammer

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen kan forhøje den del af budgettet, der uddelegeres til **forvaltningsorganer**, under hensyntagen til resultatet af den obligatoriske cost-benefit-analyse. På baggrund af de nye elementer inden for rammerne af det nye rammeprogram (f.eks. missioner og Det Europæiske Innovationsråd) og det øgede budget, der skal delegeres, vil det være nødvendigt at ændre agenturernes mandater⁵.

Denne fremgangsmåde vil bidrage til at nedbringe administrative omkostninger, forbedre synergier med andre programmer og bidrage til at fokusere mere på performance.

Aktiviteter med et meget stort politisk indhold kan i princippet ikke uddelegeres til forvaltningsorganer, men feedback af FoI-data og -resultater fra disse agenturer til Kommissionen vil blive optrappet i overensstemmelse med strategien for formidling og udnyttelse for at styrke dokumentationsbaseret politisk beslutningstagning.

Evalueringen foretages i overensstemmelse med punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016⁶, hvori de tre institutioner bekræftede, at evalueringer af den eksisterende lovgivning bør danne grundlaget for konsekvensanalyser af muligheder for yderligere tiltag. Evalueringerne har til formål at vurdere programmets virkninger på lokalt niveau baseret på programmets indikatorer/mål og en detaljeret analyse af, i hvor høj grad programmet kan anses for relevant, virkningsfuldt, effektivt, om det giver tilstrækkelig merværdi for Unionen, og om det er i overensstemmelse med andre EU-politikker. Evalueringerne vil omfatte tidligere erfaringer for at afdække eventuelle mangler/problemer eller muligheder for yderligere at forbedre aktionerne eller deres resultater og bidrage til at sikre en maksimal udnyttelse/virkning.

For bedre at kunne spore og formidle programmets resultater vil Horisont Europas **overvågnings- og evalueringssystem** have tre primære byggesten:

- Årlig overvågning af programmets performance: performanceindikatorer følges på kort, mellemlang og lang sigt i henhold til centrale virkningsveje med henblik på at opfylde programmets målsætninger på grundlag af referencescenarier og mål, hvor det er muligt.
- Løbende indsamling af data vedrørende programmets forvaltning og gennemførelse.
- To fuldgyldige (meta)evalueringer af programmet midtvejs og efterfølgende (efter fuldførelsen). Disse evalueringer vil bygge på de koordinerede evalueringer af hvert af programmets dele, aktivitetstyper og gennemførelsesmekanismer efter fælles evalueringskriterier og standardmetoder, og de vil danne grundlag for at tilpasse programmet.

Virkningsveje og tilknyttede centrale indikatorer for virkningsveje vil strukturere den årlige overvågning af programmets performance i forhold til dets målsætninger. Disse veje afspejler tre supplerende kategorier af virkninger, hvilket afspejler den ikke-lineære karakter af FoI-investeringer:

⁵ Yderligere oplysninger kan findes i bilaget til konsekvensanalysen.

⁶ Interinstitutionel aftale af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning, EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

1. Videnskabsrelateret virkning: vedrørende støtte til skabelse og udbredelse af ny viden, teknologier, færdigheder og løsninger på globale udfordringer.
2. Samfundsrelateret virkning: vedrørende styrkelsen af virkningen af forskning og innovation, hvad angår udvikling af, støtte til og gennemførelse af EU-politikker tillige med støtte til indførelsen af innovative løsninger i industrien og samfundet med henblik på at imødegå globale udfordringer.
3. Økonomisk virkning: vedrørende fremme af alle former for innovation, herunder banebrydende innovation, og styrkelse af ibrugtagningen på markedet af innovative løsninger.

For hver af disse kategorier af virkninger vil der blive anvendt referenceindikatorer til at rapportere om fremskridt, idet der skelnes mellem kort, mellemlang og lang sigt.

Data om forvaltningen og gennemførelsen⁷ for alle dele af Programmet og alle gennemførelsesmekanismer vil fortsat blive indsamlet næsten i realtid. Disse data vil blive indsamlet på en centralt styret og ensartet måde. De vil også fortsat være offentligt tilgængelige på en særskilt onlineportal næsten i realtid, hvilket muliggør dataudtræk opdelt på programdele, typer af aktioner og typer af organisationer (herunder specifikke data for SMV'er). Dette vil bl.a. omfatte forslag, ansøgninger, deltagelse og projekter (antal, kvalitet, Unionens bidrag osv.), succesrater, profiler af evaluatore, ansøgere og deltagere (til dels baseret på entydige identifikatorer, herunder oplysninger om land, køn, omsætning, rolle i projektet osv.), gennemførelse (herunder tidsrum frem til bevilling, fejlprocent, tilfredshedsgrad og graden af risikovillighed osv.), kommunikations-, formidlings- og udnyttelsesaktiviteter samt bidrag til opfyldelsen af Unionens miljø- og klimamål. For i højere grad at spore investeringer med henblik på et videnskabeligt samfund kan oplysninger om den EU-finansiering, som afsættes til udnyttelse og ibrugtagning af FoI-resultater, navnlig fra rammeprogrammerne, indsamles i løbet af programmerne.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Horisont Europa er et nyt rammeprogram, der er udformet med henblik på at maksimere virkningen i forbindelse med den løbende udvikling af forskning og innovation med en struktur, der er udformet med en forbedret sammenhæng og performance for øje. Det foreslås at anvende en struktur med tre søjler, hvor de enkelte søjle er indbyrdes forbundne og suppleres af ledsagende aktiviteter med henblik på at styrke det europæiske forskningsrum.

Tresøjlestrukturen

Den første søjle om åben videnskab vil sikre en stærk sammenhæng med Horisont 2020 til støtte for videnskabelig topkvalitet i en bottom-up-tilgang for at styrke Unionens videnskabelige lederskab, udvikling af viden og færdigheder af høj kvalitet, gennem Det Europæiske Forskningsråd, Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter og forskningsinfrastruktur. Principper og praksis for åben videnskab mainstreames i hele Programmet.

Den anden søjle om globale udfordringer og industriel konkurrenceevne vil arbejde videre med de samfundsmæssige udfordringer og industriteknologi i en mere top-down-styret tilgang til Unionens og de globale politikrelaterede og konkurrencemæssige udfordringer og muligheder. Disse er integreret i fem klynger ("sundhed", "inklusive og sikre

⁷ Yderligere oplysninger kan findes i bilaget til konsekvensanalysen.

samfund", "det digitale område og industri", "klima, energi og mobilitet" og "fødevarer og naturressourcer") og tilpasset til Unionens og de globale politiske prioriteter (målene for bæredygtig udvikling), idet samarbejde og konkurrenceevne er de centrale drivkræfter. Integrationen i klynger, som hver har en række interventionsområder, er udformet med henblik på at fremme tværfagligt, tværsektorielt, tværgående internationalt samarbejde og derved opnå større virkning og bedre udnyttelse af innovationspotentialet, der ofte er størst ved skæringspunktet mellem fagområder og sektorer.

Sideløbende med de regelmæssige indkaldelser af forslag vil **et begrænset antal meget synlige missioner blive introduceret**. Disse vil blive udformet inden for rammerne af en strategisk planlægningsproces. Missioner, med ambitiøse, men opnåelige og tidsbestemte mål, bør fange borgernes interesse og inddrage dem, hvis det er relevant. De vil blive udarbejdet i samarbejde med medlemsstaterne, Europa-Parlamentet, de interesserede parter og borgerne.

Den anden søjle er udtryk for industriens afgørende rolle med hensyn til at opfylde alle Programmets målsætninger. For at sikre den industrielle konkurrenceevne og evnen til at håndtere fremtidens globale udfordringer må Unionen styrke og bevare sine teknologiske og industrielle kapaciteter på nøgleområder, som underbygger omstillingen af vores økonomi og samfund. Der vil blive givet prioritet til investeringer i fremtidens centrale støtteteknologier.

Den anden søjle vil også frembringe videnskabelig dokumentation og teknisk bistand til støtte for Unionens politikker, herunder i kraft af Det Fælles Forskningscenters aktiviteter. Denne søjle vil bidrage til at virkeliggøre Unionens politiske målsætninger i overensstemmelse med tanken bag innovationsprincippet som foreslået i Europa-Kommissionens meddelelse af 15. maj 2018 om forskning og innovation: en ny europæisk dagsorden. Der bør lægges særlig vægt på at styrke deltagelsen i forskning og finansieringen af enheder fra lav- og mellemindkomsttredjelande.

Innovation støttes i hele Programmet, men **den tredje søjle vil grundlæggende fokusere på opskalering af banebrydende og markedsskabende innovation ved at oprette et nyt Europæisk Innovationsråd**, samt yde støtte til styrkelsen af europæiske innovationsøkosystemer og videreføre støtten til Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT). Det Europæiske Innovationsråd vil tilvejebringe en one-stop shop for innovatorer med et højt potentiale. Aktiviteterne vil blive fastlagt primært via bottom-up. Dette vil i væsentlig grad forenkle og strømline den nuværende støtte og udfylde eventuelle tomrum mellem tilskudsfinansiering i andre dele af Horisont Europa og de finansielle instrumenter i InvestEU. Der vil også blive ydet støtte til samarbejde med og mellem nationale og regionale innovationsagenturer, men også enhver anden offentlig eller privat, generel eller sektorspecifik aktør i det europæiske innovationslandskab.

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi vil supplere Det Europæiske Forskningsråd ved at fremme bæredygtige innovationsøkosystemer og udvikle iværksætter- og innovationsfærdigheder på prioriterede områder via dets videns- og innovationsfællesskab. Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi vil bidrage til omstillingen af EU's universiteter for at fremme iværksætterkultur, og dets aktiviteter vil maksimere synergier og komplementaritet med aktioner inden for rammerne af søjlen globale udfordringer og industriel konkurrenceevne.

Europas økonomiske og sociale velstand, livskvalitet og beskæftigelse samt miljøet afhænger af dets evne til at skabe viden og innovation. Bottom-up-tilgangen i første og tredje søjle sigter primært mod at styrke Europas topkvalitet, skabe viden og innovation samt tilskynde til større investeringer, især på nye områder i hastig vækst inden for avanceret forskning og banebrydende innovation, der har potentiale til at blive opskaleret. Disse er nødvendige for at imødegå viden- og innovationsefterslæbet og styrke Unionens videnskabelige og teknologiske

grundlag for derigennem at støtte Unionens strategiske målsætninger og politiske prioriteter og bidrage til langsigtet vækst og konkurrenceevne.

De tre søjler vil blive understøttet af **aktiviteter til styrkelse af det europæiske forskningsrum**, herunder især: udveksling af topkvalitet med henblik på fuldt ud at udnytte potentialet i lande med lavere FoI-performance, således at de kan opnå Unionens høje standarder for topkvalitet (f.eks. via samarbejdsprojekter, parvist samarbejde og ERA-professorater) og reformere og forbedre det europæiske FoI-system, som omfatter næste generation af faciliteten til understøtning af politikkerne.

Denne del vil ligeledes omfatte aktiviteter vedrørende: fremsynsaktiviteter, overvågning og evaluering af rammeprogrammet og formidling og udnyttelse af resultater, modernisering af europæiske universiteter, støtte til et øget internationalt samarbejde samt videnskab, samfund og borgere.

Strukturen med tre søjler vil styrke **den interne sammenhæng i programmets dele** med henblik på at nå målsætningerne på programniveau. Det klart definerede og supplerende rationale bag interventionen vil øge søjlernes indbyrdes sammenhæng, hvor åben videnskab og åben innovation er fælles ledetråde. Det vil sikre en systemisk, **virkningsorienteret tilgang**, som går på tværs af fagområder og siloer med henblik på at øge virkningen. Missioner vil f.eks. have en tiltrækningskraft på aktiviteter i søjlerne åben videnskab og åben innovation, mens innovation med hurtigt opskaleringspotentiale hidrørende fra forskningssamarbejde, Det Europæiske Forskningsråds "proof of concept" eller EIT's *videns- og innovationsfællesskab* hurtigt vil blive ledt videre til Det Europæiske Innovationsråd. Den strategiske planlægning vil styrke programmets interne kohærens endnu mere.

Tværgående elementer

Horisont Europa vil i høj grad **styrke det internationale samarbejde**, som er afgørende for at sikre adgang til talent, viden, knowhow, faciliteter og markeder på verdensplan for effektivt at imødegå globale udfordringer og leve op til globale forpligtelser. Med rammeprogrammet intensiveres samarbejdet, og associeringsaftaler udvides til at omfatte alle lande med kapacitet af topkvalitet inden for videnskab, teknologi og innovation. Programmet vil fortsat finansiere enheder fra lande med et lavt til mellemhøjt indkomstniveau og udelukkende finansiere enheder fra industrilande og nye vækstlande, hvis de har afgørende kompetencer eller faciliteter.

Princippet om åben videnskab bliver modus operandi i det nye program. Det vil række ud over Horisont 2020's politik om fri brugsret, idet der kræves fri brugsret til publikationer og data (med solide fravalgsmuligheder for sidstnævnte) og forvaltningsplaner for forskningsdata. Programmet vil fremme en udstrakt anvendelse af FAIR-data (princippet om, at data skal kunne findes, være tilgængelige, interoperable og kunne videreanvendes) og aktiviteter, der skal forbedre forskernes kvalifikationer inden for åben videnskab, og støtte belønningsordninger, der fremmer åben videnskab. Forskningsintegritet og borgervidenskab vil spille en central rolle i lighed med udviklingen af en ny generation af forskningsrelaterede vurderingsindikatorer.

Horisont Europa vil anlægge en **ny og mere virkningsorienteret tilgang til partnerskaber**. Det nuværende væld af europæiske partnerskaber vil blive rationaliseret, således at de kan fortsætte i forenklet form, hvori alle kan deltage (f.eks. akademiske kredse, erhvervslivet, medlemsstaterne og filantropiske fonde), samtidig med at det sikres, at de effektivt kan bidrage til de generelle og specifikke målsætninger i Horisont Europa. De vil blive udformet med tanke på Unionens merværdi, gennemsigtighed, åbenhed, effekt, løftestangseffekt og

langsigtede finansielle tilsagn fra alle de medvirkende parter, fleksibilitet, kohærens og komplementaritet med Unionens, nationale og regionale initiativer. Denne tilgang sigter mod et konsolideret og rationaliseret antal partnerskaber, hvormed overlapninger og dobbeltarbejde undgås, og som er i bedre overensstemmelse med Unionens politiske prioriteter.

Der vil være tre niveauer af partnerskaber:

- (a) partnerskaber med fælles programlægning baseret på aftalememoranda eller kontraktlige aftaler med partnere
- (b) samfinansierede partnerskaber baseret på en fælles, fleksibel samfinansieringsaktion
- (c) institutionaliserede partnerskaber (på grundlag af artikel 185 eller 187 i TEUF og EIT-forordningen for *videns- og innovationsfællesskabet*).

Partnerskabsområderne, herunder en eventuel videreførelse af eksisterende initiativer, vil blive udpeget i den strategiske planlægningsproces (i det foreslåede retsgrundlag fastsættes alene de instrumenter og kriterier, der skal være vejledende for deres anvendelse). Forslag til EIT's fremtidige videns- og innovationsfællesskab (VIF) vil blive angivet i EIT's strategiske innovationsdagsorden, og udfaldet af den strategiske planlægningsproces vil blive taget i betragtning. Temaer vil blive udpeget og udvalgt på en måde, der maksimerer komplementariteten og synergier med aktioner i søjlen Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne.

I Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 er der opstillet et mere ambitiøst mål for **klimamainstreaming** på tværs af alle EU-programmer med en målsætning om, at mindst 25 % af EU's udgifter skal bidrage til klimamålene. Dette programs bidrag til at opfylde dette overordnede mål vil blive overvåget via et EU-klimamarkørssystem med et tilstrækkeligt opdelingsniveau, og i den forbindelse vil mere præcise metoder blive anvendt, såfremt de er til rådighed. Kommissionen vil fortsætte med at fremlægge oplysningerne årligt i form af forpligtelsesbevillinger inden for rammerne af det årlige budgetforslag.

Til støtte for den fulde udnyttelse af programmets potentielle bidrag til at opfylde klimamålsætningerne vil Kommissionen søge at udpege relevante aktioner gennem hele forberedelsen, gennemførelsen, revisionen og evalueringen af programmet.

Synergier

Synergier mellem Unionens forskellige programmer vil i høj grad blive fremmet og styrket via den strategiske planlægningsproces, der fungerer som en referenceramme for FoI-støtte i hele Unionens budget. Effektive og operationelle synergier sikres således med andre EU-programmer, navnlig for at udvikle en mere effektiv grænseflade mellem videnskab og politik og tage højde for politiske behov samt fremme en hurtigere formidling og indførelse af forsknings- og innovationsresultater og skabe grundlaget for at arbejde videre med at opfylde fælles målsætninger og fælles aktivitetsområder (såsom partnerskabsområder eller missionsområder).

Disse programmer vil bl.a. omfatte den fælles landbrugspolitik, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF+), Det europæiske rumprogram, Programmet for det indre marked, Programmet for miljø- og klimainsatsen (LIFE), Connecting Europe-faciliteten (CEF), Programmet for det digitale Europa, Erasmus-

programmet, InvestEU-fonden og de udenrigspolitiske instrumenter, dvs. instrumentet for naboskab, udviklingsamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) samt instrumentet for førtiltrædelsesbistand (IPA III). Der vil blive lagt særlig vægt på forbindelserne med det europæiske semester og instrumentet til gennemførelse af reformer, bl.a. gennem faciliteten til understøtning af politikkerne.

Horisont Europa kan i fuld komplementaritet med disse programmer yde støtte til forsknings- og innovationsaktiviteter, herunder demonstration af løsninger, som er skræddersyet til særlige nationale/regionale forhold og behov samt bilaterale og interregionale initiativer. Navnlig vil den europæiske struktur- og investeringsfond støtte opbygningen af forsknings- og innovationsøkosystemer i medlemsstaterne med hensyn til infrastruktur, menneskelige ressourcer, modernisering af den offentlige og den private sektor og de (inter)regionale samarbejdsnetværk såsom klyngestrukturer.

Programmer såsom Connecting Europe-faciliteten (CEF), programmet for det digitale Europa (DEP), Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og LIFE vil gøre brug af offentlige indkøb som et centralt instrument med henblik på at ibrugtage fysiske infrastrukturer og innovative teknologier og løsninger, der kan stamme fra rammeprogrammets aktiviteter og efterfølgende aktiviteter.

Reglerne for deltagelse og formidling

følgende nye hovedelementer er blevet indført i **reglerne for deltagelse og formidling**:

- **princippet om et fælles regelsæt videreføres, men med yderligere forbedringer.** I overensstemmelse med den fælles tilgang til et fælles regelsæt og forberedelsen af FFR vil Unionens nye finansforordning⁸ blive anvendt som en fælles reference, og de gældende regler for alle Unionens finansieringsprogrammer vil blive afpasset derefter.
- **Horisont 2020's finansieringssatser vil blive opretholdt.** Finansieringssatsen vil være et maksimum, som kan reduceres med henblik på at gennemføre specifikke aktioner, når dette er behørigt begrundet. Dette vil sikre, at Programmet fortsat er attraktivt.
- **Ordningen for godtgørelse af omkostninger skal forenkles yderligere,** især hvad angår ordningen om faktiske omkostninger for personaleomkostninger: Sondringen mellem grundløn og løntillæg fjernes, og overgrænsen i Horisont 2020 for løntillægget afskaffes.
- **Bredere accept af den sædvanlige praksis for omkostningsberegning:** enhedsomkostningerne for internt fakturerede varer og tjenester vil gøre det muligt at dække de faktiske indirekte omkostninger, der beregnes i overensstemmelse med den sædvanlige praksis for omkostningsberegning.
- **Det påtænkes i højere grad at bero på gensidig tillid til revisioner og vurderinger udført af andre – herunder andre EU-programmer.** Dette forventes at mindske den administrative byrde for modtagerne af EU-midler, idet reglerne

⁸ Europa-Kommissionen (2017), finansforordningen vedrørende Unionens almindelige budget og gennemførelsesbestemmelserne hertil, findes på:
http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/regulations/financial_regulation_2017_en.pdf

tilpasses yderligere. Med reglerne åbnes der udtrykkeligt mulighed for gensidig tillid, idet der tages hensyn til andre elementer, hvilket udmønter sig i, at der bliver behov for færre finansielle revisioner af de støttemodtagere, hvis systemer har gennemgået en revision med et positivt resultat. Desuden kan gensidig tillid indgå i forudsætningerne for, at der kan ses bort fra støttemodtagerens pligt til at forelægge en revisorpåtegning.

- **Deltagergarantifonden (omdøbt til den gensidige forsikringsmekanisme) vil blive udvidet** til alle former for institutionaliserede partnerskaber, herunder artikel 185-initiativer, der ikke var omfattet af fonden under Horisont 2020, og til direkte forvaltede EU-programmers støttemodtagere.
- **Formidling og udnyttelse af resultaterne:** de fleste bestemmelser i reglerne for deltagelse og formidling i Horisont 2020 opretholdes, dog med yderligere forbedringer hvor dette er relevant. Dette omfatter et styrket fokus på udnyttelse, navnlig inden for Unionen, og den rolle, som formidlings- og udnyttelsesplanen spiller i løbet af og efter afslutningen af projektet. Desuden vil Kommissionen yde målrettet støtte til formidling, udnyttelse og videnformidling af viden og lægge mere vægt på at fremme udnyttelsen af FoI-resultater.
- **Kommunikation fra modtagere af EU-midler:** i overensstemmelse med anbefalingerne i Lamy-rapporten, understreger reglerne støttemodtageres rolle mht. at tilvejebringe kohærente, effektive og forholdsmæssige målrettede oplysninger til flere målgrupper, bl.a. medier og offentligheden. Ud fra erfaringerne med Horisont 2020 vil støttemodtagerne blive vejledt i, hvordan de kan blive hovedformidlere af alle aspekter af deres projektaktiviteter.
- **Fremme af åben videnskab** vil sikre, at FoI-resultater udnyttes bedre i Unionen. Dette vil støtte indførelsen på markedet, øge virkningen, optimere synergierne med andre EU-initiativer og øge innovationspotentialen af resultater, der er genereret i kraft af EU-finansiering.

Det drejer sig især om følgende foranstaltninger:

- FoI-interessenter støttes i fuldt ud at tilslutte sig princippet om fri brugsret og samarbejde om at virkeliggøre den europæiske åbne videnskabscloud
- Det europæiske dataområde⁹ styrkes, således at der åbnes mulighed for ubegrænset og løbende udveksling af viden og data, og de nødvendige incitamenters skabes, for at programmets støttemodtagere og innovatorer udveksler deres resultater og data med henblik på genbrug.
- Indførelse af incitamenters for udnyttelse af programmets resultater ved at hjælpe støttemodtagere med at finde de bedst egnede instrumenter og kanaler til at indføre deres innovation på markedet.
- Indførelse af en strategi for at øge tilgængeligheden af FoI-resultater og fremskynde indførelsen heraf, blandt andet med henblik på politikker, og dermed øge programmets samlede virkning og Unionens innovationspotentialer
- Tilvejebringelse af helhedsorienteret støtte i hele livscyklussen for formidling og udnyttelse for at sikre en konstant strøm af innovation fra Programmet.

⁹ Meddelelse fra Kommissionen "Om et fælles europæisk datarum", COM(2018) 232 final.

For Horisont Europa vil **tildelingskriterierne** være topkvalitet og virkning samt gennemførelsens kvalitet og effektivitet. Disse kriterier er overtaget fra de tidligere rammeprogrammer.

I den foreslåede forordning fastsættes topkvalitet som det eneste kriterium for Det Europæiske Forskningsråd (EFR) i tråd med målsætningen om at fremme frontlinjeforskning. Denne bestemmelse udgør ikke en afvigelse fra behovet for at øge Programmets virkning, som der er enighed om. Faktisk kan virkningen vedrøre videnskabelige, teknologiske, socioøkonomiske eller andre typer af virkninger. I forbindelse med EFR ligger hovedvægten på videnskabelig virkning, som danner grundlag for mange andre typer af virkninger, herunder også socioøkonomisk virkning. EFR vil fortsat fastsætte et klart og inspirerende ambitionsniveau for europæisk videnskab ved at skabe paneuropæisk konkurrence om idéer og talent.

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi vil primært via sit *videns- og innovationsfællesskab* (VIF) tage sigte på at styrke innovationsøkosystemer for at imødegå globale udfordringer ved at fremme integrationen af erhvervsliv, forskning, videregående uddannelse og iværksætterkultur. EIT's fokus på innovationsøkosystemer gør det til en naturlig del af søjlen åben innovation under Horisont Europa, men EIT's søjleoverskridende karakter kan frembringe en yderligere målrettet tilgang til de globale udfordringer, der er fremhævet i Programmet. Forslag til EIT's VIF i overensstemmelse med EIT-forordningen vil blive angivet i EIT's strategiske innovationsdagsorden, og udfaldet af den strategiske planlægningsproces samt prioriteterne under søjlen Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne vil blive taget i betragtning.

Det Fælles Forskningscenters (JRC)

Det Fælles Forskningscenter vil bidrage generelt til andre dele af Horisont Europa, men spille en vigtig understøttende rolle i forbindelse med søjlen Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne. I denne forbindelse vil det fortsat yde videnskabelig rådgivning og støtte til EU's politikker gennem hele den politiske cyklus.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om oprettelse af Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation og om reglerne for deltagelse og formidling**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 1, artikel 183 og artikel 188, andet afsnit,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁰,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹¹,
efter den almindelige lovgivningsprocedure¹², og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det er Unionens målsætning at styrke sit videnskabelige og teknologiske grundlag og fremme sin konkurrenceevne, herunder industriens konkurrenceevne, samt at fremme alle forsknings- og innovationsaktiviteter med henblik på at levere på Unionens strategiske prioriteter, som i sidste instans har til formål at fremme fred, Unionens værdier og dens befolkningers velfærd.
- (2) Med henblik på at tilvejebringe en videnskabs-, økonomi- og samfundsrelateret virkning som led i opfyldelsen af denne generelle målsætning bør Unionen investere i forskning og innovation via Horisont Europa – et rammeprogram for forskning og innovation (2021-2027) ("Programmet"), med det sigte at støtte skabelse og formidling af viden og teknologier af høj kvalitet, øge virkningen af forskning og innovation med hensyn til at udvikle, støtte og gennemføre Unionens politikker, støtte indførelsen af innovative løsninger i industrien og samfundet for at imødegå globale udfordringer og fremme industriens konkurrenceevne; og med det sigte at fremme alle former for innovation, herunder banebrydende innovation, og styrke udbredelsen på markedet af innovative løsninger samt optimere tilvejebringelsen af disse investeringer, således at virkningen øges inden for et styrket europæisk forskningsrum.
- (3) I bestræbelserne på at fremme forsknings- og innovationsaktiviteter, der skønnes nødvendige for at bidrage til at virkeliggøre Unionens politikmål, bør der tages hensyn

¹⁰ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹² Europa-Parlamentets holdning af ... [(endnu ikke offentliggjort i EUT)] og Rådets afgørelse af

til innovationsprincippet som foreslået i Kommissionens meddelelse af 15. maj 2018 "En ny europæisk dagsorden for forskning og innovation – Europas mulighed for at forme sin fremtid" (COM(2018) 306).

- (4) Åben videnskab, åben innovation og åbenhed over for verden udgør generelle principper, som bør sikre, at Unionens investeringer i forskning og innovation udmønter sig i topkvalitet og virkning. Principperne bør følges ved programmets gennemførelse, navnlig for så vidt angår strategisk planlægning i forbindelse med søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne".
- (5) Åben videnskab, herunder fri brugsret til videnskabelige publikationer og forskningsdata, kan potentielt øge kvaliteten, virkningen og udbyttet af videnskab og fremskynde udviklingen af viden ved at gøre den mere pålidelig, mere effektiv og nøjagtig, lettere forståelig for samfundet og mere lydhør over for samfundsmæssige udfordringer. Der bør fastsættes bestemmelser for at sikre, at støttemodtagerne giver fri brugsret til fagfællebedømte videnskabelige publikationer, forskningsdata og andre forskningsresultater på en åben og ikke-diskriminerende måde, vederlagsfrit og så tidligt som muligt i formidlingsprocessen, for derigennem at muliggøre den bredest mulige anvendelse og videreanvendelse heraf. Der bør navnlig lægges større vægt på den ansvarlige forvaltning af forskningsdata, som bør overholde FAIR-princippet om, at data skal kunne findes, være tilgængelige, interoperable og kunne videreanvendes, navnlig gennem mainstreaming af dataforvaltningsplaner. Hvis det er relevant, bør støttemodtagerne udnytte de muligheder, der tilbydes i den åbne europæiske forskningscloud, og indvillige i at fremme principperne om åben videnskab og praksis yderligere.
- (6) Programmets udformning og design bør imødekomme behovet for at etablere en kritisk masse af støttede aktiviteter i hele Unionen og gennem internationalt samarbejde i tråd med FN's mål for bæredygtig udvikling. Dette sigte bør efterstræbes i forbindelse med programmets gennemførelse.
- (7) Aktiviteter, der støttes inden for rammerne af Programmet, bør bidrage til at opfylde Unionens målsætninger og prioriteter, overvåge og vurdere fremskridt i forhold til disse målsætninger og prioriteter samt udvikle reviderede eller nye prioriteter.
- (8) Angående finansieringen bør der i Programmet opretholdes en afbalanceret tilgang mellem bottom-up (forsker- eller innovatorinitieret) og top-down (bestemt ved strategisk fastlagte prioriteter) afpasset efter arten af de medvirkende forsknings- og innovationsmiljøer, typen af og formålet med de gennemførte aktiviteter og de tilsigtede virkninger. Kombinationen af disse faktorer bør være bestemmende for valget af tilgang til de respektive dele af Programmet, som allesammen bidrager til alle programmets generelle og specifikke målsætninger.
- (9) Forskningsaktiviteter, der gennemføres i henhold til søjlen "Åben videnskab", bør fastlægges i overensstemmelse med de videnskabelige behov og muligheder. Forskningsdagsordenen bør fastlægges i tæt samarbejde med det videnskabelige samfund. Forskning bør finansieres på grundlag af topkvalitet.
- (10) Søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne" bør etableres med klynger af forsknings- og innovationsaktiviteter for at maksimere integrationen på tværs af de respektive arbejdsområder og samtidig sikre en høj og bæredygtig virkning i forhold til de anvendte ressourcer. Den vil tilskynde til et tværfagligt, tværsektorielt, tværpolitisk og grænseoverskridende samarbejde om at opfylde FN's mål for bæredygtig udvikling og i den forbindelse styrke EU-industriens konkurrenceevne.

- (11) Fuld inddragelse af industrien i Programmet på alle niveauer fra individuelle iværksættere og små og mellemstore virksomheder til store virksomheder bør udgøre en af de primære kanaler, hvormed Programmets målsætninger skal virkeliggøres, nærmere bestemt skabelsen af bæredygtig vækst og beskæftigelse. Industrien bør bidrage til de perspektiver og prioriteringer, der fastlægges i den strategiske planlægningsproces, som bør støtte opstillingen af arbejdsprogrammer. Et sådant engagement fra industriens side bør udmønte sig i, at den deltager i de støttede aktioner på et niveau, der mindst svarer til det, som blev opnået i det tidligere rammeprogram Horisont 2020, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1291/2013¹³ ("Horisont 2020").
- (12) Det er vigtigt at støtte industrien i at forblive eller blive verdens førende inden for innovation, digitalisering og dekarbonisering, navnlig med investeringer i centrale støtteteknologier, der kan danne grundlag for fremtidens virksomheder. Programmets aktioner bør anvendes til at imødekomme markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssigt afpasset måde, uden at dette medfører overlappning eller fortrænger privat finansiering, og en klar europæisk merværdi sikres. Dermed sikres overensstemmelse mellem aktionerne inden for rammerne af Programmet og EU's statsstøtteregele, og uberettiget konkurrenceforvridning på det indre marked undgås.
- (13) Programmet bør støtte forskning og innovation på en integreret måde under overholdelse af alle Verdenshandelsorganisationens relevante bestemmelser. Begrebet forskning, herunder eksperimentel udvikling, bør anvendes i overensstemmelse med Frascatimanualen, der er udarbejdet af OECD, mens begrebet innovation bør anvendes i overensstemmelse med Oslomanualen, der er udarbejdet af OECD og Eurostat, efter en bred tilgang, der omfatter social innovation. OECD's definitioner angående teknologisk modenhedsniveau (TRL) bør videreføres i lighed med det tidligere rammeprogram, Horisont 2020, og tages i betragtning i forbindelse med klassificeringen af teknologisk forskning, produktudvikling og demonstrationsaktiviteter samt definitionen af de typer af aktioner, som står til rådighed for indkaldelser af forslag. I princippet bør der ikke ydes tilskud til aktioner, hvis aktiviteter rækker ud over TRL 8. Arbejdsprogrammet for en given indkaldelse inden for rammerne af søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne" kan yde tilskud til produktvalidering og markedsreproduktion i stor målestok.
- (14) Kommissionens meddelelse om midtvejsevalueringen af Horisont 2020 (COM(2018) 2 final) rummer et sæt anbefalinger til dette program, herunder regler for deltagelse og formidling, som bygger på erfaringerne fra det tidligere program samt input fra EU-institutioner og interesserede parter. Det anbefales bl.a. at investere mere ambitiøst med henblik på at nå en kritisk masse og maksimere virkningen; at støtte banebrydende innovation; at prioritere Unionens investeringer i forskning og innovation (FoI) på områder med høj merværdi, navnlig gennem missionsorientering, inddragelse af borgerne og bredt anlagt kommunikation; at rationalisere EU-finansieringen, bl.a. ved at strømline viften af partnerskabsinitiativer og samfinansieringsordninger; at udvikle flere og mere konkrete synergier mellem Unionens forskellige finansieringsinstrumenter, navnlig med sigte på at mobilisere underudnyttet FoI-potentiale i hele Unionen; at styrke internationalt samarbejde og

13

styrke åbenhed over for tredjelands deltagelse; samt videreføre forenklingen baseret på erfaringer med gennemførelsen af Horisont 2020.

- (15) Programmet skal tilstræbe synergier med andre EU-programmer fra deres udformning og strategiske planlægning til projektudvælgelse, forvaltning, kommunikation, formidling og udnyttelse af resultater samt overvågning, revision og styring. For at undgå overlapninger og dobbeltarbejde og tillige øge EU-finansieringens løftestangseffekt kan der foretages overdragelser fra Unionens øvrige programmer til aktiviteter inden for rammerne af Horisont Europa. I sådanne tilfælde følger disse reglerne i Horisont Europa.
- (16) For at opnå den størst mulige virkning af Unionens finansiering og det mest effektive bidrag til opfyldelsen af Unionens politiske målsætninger bør Programmet indgå europæiske partnerskaber med private og/eller offentlige partnere. Sådanne partnere omfatter industrien, forskningsinstitutioner, organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt niveau, og civilsamfundsorganisationer såsom fonde, der støtter og/eller udfører forskning og innovation, forudsat at de ønskede virkninger kan opnås mere effektivt i fællesskab end af Unionen alene.
- (17) Programmet bør styrke samarbejdet mellem europæiske partnerskaber og private og/eller offentlige partnere på internationalt niveau ved bl.a. at tiltræde forsknings- og innovationsprogrammer og grænseoverskridende investeringer i forskning og innovation til gensidig fordel for mennesker og virksomheder og samtidig fastholde sine interesser i strategiske sektorer¹⁴.
- (18) Det Fælles Forskningscenter (JRC) bør fortsat levere uafhængig, kundeorienteret videnskabelig dokumentation og teknisk støtte til Unionens politikker gennem hele den politiske proces. JRC's direkte aktioner bør gennemføres på en fleksibel, effektiv og gennemsigtig måde, som tager hensyn til de relevante behov hos JRC's brugere og EU-politikernes behov foruden at sikre beskyttelsen af Unionens finansielle interesser. JRC bør vedblive med at generere ekstra ressourcer.
- (19) Søjlen "Åben innovation" bør fastlægge en række foranstaltninger for integreret støtte for at opfylde behovene hos iværksættere og iværksætteri, hvormed det tilsigtes at virkeliggøre og fremskynde banebrydende innovation med henblik på hastig markedsvækst. Den bør tiltrække innovative virksomheder med potentiale for opskalering på internationalt plan og på EU-plan og frembyde hurtige og fleksible tilskud og medinvesteringer, herunder med private investorer. Disse målsætninger bør søges opfyldt gennem oprettelsen af Det Europæiske Innovationsråd (EIC). Denne søjle bør også støtte Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) og de europæiske innovationsøkosystemer i bred forstand, navnlig gennem samfinansiering af partnerskaber med nationale og regionale innovationsstøtteorganer.
- (20) De politiske målsætninger for dette program vil også blive taget op via finansielle instrumenter og budgetgaranti inden for rammerne af InvestEU-fondens politikområder. Finansiell støtte bør anvendes til at imødekomme markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssig måde, og aktionerne bør ikke overlappe eller fortrænge privat finansiering eller forvride konkurrencen på det indre marked. Aktioner bør have en tydelig europæisk merværdi.

¹⁴ Jf. Kommissionens forslag til en forordning om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i EU (COM(2017) 487).

- (21) EIC bør i kraft af sine instrumenter – Pathfinder og Accelerator – tilslutte sig at udpege, udvikle og ibrugtage banebrydende, markedsskabende innovationer og støtte deres hastige opskalering på EU-plan og internationalt plan. Med kohærent og strømlinet støtte til banebrydende innovation bør EIC udfylde det nuværende tomrum for så vidt angår offentlig støtte til og private investeringer i banebrydende innovation. EIC's instrumenter kræver særlige juridiske og forvaltningsmæssige ordninger for at afspejle dets målsætninger, navnlig aktiviteter med henblik på ibrugtagning på markedet.
- (22) Accelerator bør i kraft af EIC's blandede finansiering slå bro over "dødens dal" mellem forskning, fasen før massekommercialisering og opskalering af virksomheder. Accelerator bør navnlig yde støtte til operationer, der indebærer sådanne teknologiske eller markedsmæssige risici, at de ikke betragtes som bankacceptable og ikke via en løftestangseffekt kan tiltrække betydelige investeringer fra markedet og derigennem supplere InvestEU-programmet oprettet ved forordning ...¹⁵.
- (23) EIT bør primært via sit videns- og innovationsfællesskab (VIF) tage sigte på at styrke innovationsøkosystemer for at imødegå globale udfordringer ved at fremme integrationen af erhvervsliv, forskning, videregående uddannelse og iværksætterkultur. EIT bør fremme innovation i sine aktiviteter og bør støtte integrationen af videregående uddannelse inden for innovationsøkosystemer, navnlig ved at fremme iværksætteruddannelse, fremme stærkt ikke-fagspecifikt samarbejde mellem industrien og den akademiske verden og afdække potentielle færdigheder for kommende innovatorer til at imødegå globale udfordringer, som omfatter højtudviklede IT- og innovationsfærdigheder. EIT's støtteordninger bør være til gavn for EIC's støttemodtagere, samtidig med at nystartede virksomheder fra EIT's VIF bør have adgang til EIC-aktioner. Selv om EIT's fokus på innovationsøkosystemer bør indebære, at det passer naturligt ind under Horisont Europas søjle "Åben innovation", vil planlægningen af dets VIF via den strategiske planlægningsproces blive tilpasset søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne".
- (24) Det bør være et centralt krav at sikre og bevare lige vilkår for virksomheder, der konkurrerer på et givet marked, for at banebrydende eller disruptiv innovation kan trives, hvilket især sætter små og mellemstore innovatorerne i stand til at høste udbyttet af deres investering og erobre en andel af markedet.
- (25) Programmet bør fremme og integrere samarbejde med tredjelands og internationale organisationer samt initiativer på basis af fælles interesse, gensidig fordel og globale tilsagn om at gennemføre FN's mål for bæredygtig udvikling. Det internationale samarbejde bør sigte mod at styrke Unionens forskning og innovation af topkvalitet, tiltrækningskraft, økonomiske og industrielle konkurrenceevne, imødegå globale udfordringer som nedfældet i FN's mål for bæredygtig udvikling og støtte Unionens eksterne politikker. En tilgang med en generel åbning for international deltagelse og målrettede internationale samarbejdsaktioner bør følges, herunder bør enheder, der er etableret i lav- og mellemlandslande, have hensigtsmæssig adgang til finansiering. Samtidig bør tredjelands deltagelse i Programmet fremmes.
- (26) Med et tættere forhold mellem videnskab og samfund og optimering af fordelene ved deres samspil for øje bør Programmet inddrage og involvere borgerne og civilsamfundets organisationer i en fælles udarbejdelse og medskabelse af ansvarlige dagsordener og indhold i relation til FoI ved at fremme videnskabelig uddannelse, gøre videnskabelig viden lettere tilgængelig og lette borgernes og civilsamfundets

15

organisationers deltagelse i sine aktiviteter. Det bør gøres i hele Programmet og gennem særskilte aktiviteter i delen "Styrkelse af det europæiske forskningsrum". Inddragelse af borgerne og civilsamfundet i forskning og innovation bør ledsages af offentlige opmærksomhedsskabende aktiviteter for at generere og fastholde offentlighedens støtte til Programmet. I Programmet bør det også søges at fjerne hindringer for og fremme synergier mellem videnskab, teknologi, kunst og kultur for at opnå en ny kvalitet i bæredygtig innovation.

- (27) I henhold til artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde er Unionens regioner i den yderste periferi berettiget til særlige foranstaltninger (under hensyntagen til deres strukturelle, sociale og økonomiske situation) for så vidt angår deres adgang til Unionens horisontale programmer. I Programmet bør der derfor tages hensyn til disse regioners særlige karakteristika i tråd med Kommissionens meddelelse om "Et stærkere og fornyet strategisk partnerskab med regionerne i EU's yderste periferi" (COM(2017) 623 final), som Rådet tilsluttede sig den 12. april 2018.
- (28) De aktiviteter, der udvikles inden for programmets rammer, bør tilstræbe at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem kvinder og mænd inden for forskning og innovation i overensstemmelse med artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 8 i TEUF. Kønsaspektet bør integreres på passende vis i forsknings- og innovationsindhold og videreføres på alle stadier i forskningskredsløbet.
- (29) I lyset af de særlige forhold i forsvarsindustrien bør de nærmere bestemmelser for EU-finansiering af forsvarsrelaterede forskningsprojekter fastsættes i forordning ... om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond¹⁶, hvori reglerne for deltagelse i forskning på forsvarsområdet fastlægges. Forsknings- og innovationsaktiviteter, der gennemføres inden for rammerne af Den Europæiske Forsvarsfond, bør udelukkende fokusere på militære anvendelser.
- (30) Der fastsættes ved denne forordning en finansieringsramme for Programmet. Det angivne beløb for det særprogram, der omhandles i artikel 1, stk. 3, litra a), skal udgøre det primære referencebeløb, jf. [*henvisning opdateres om nødvendigt i overensstemmelse med den nye interinstitutionelle aftale*: punkt 17 i den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning¹⁷.] for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure.
- (31) Forordning (EU, Euratom) ... [den nye finansforordning] ("finansforordningen") finder anvendelse på dette program, medmindre andet er angivet. Deri fastsættes regler for gennemførelsen af Unionens budget, herunder for tilskud, priser, udbud, indirekte gennemførelse, finansiel bistand, finansielle instrumenter og budgetgarantier.
- (32) Unionens finansielle interesser bør beskyttes ved hjælp af forholdsmæssigt afpassede foranstaltninger, herunder ved forebyggelse, påvisning, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder og svig, inddrivelse af tabte, uretmæssigt udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og efter omstændighederne ved anvendelse af administrative sanktioner, jf. finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU,

¹⁶

¹⁷

Henvisningen skal ajourføres: EUT C 373 af 20.12.2013, s. 1. Aftalen findes på: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=DA](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=DA)

Euratom) nr. 883/2013¹⁸, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95¹⁹, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96²⁰ og Rådets forordning (EU) 2017/1939²¹. Navnlig kan Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), jf. forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 og forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96, foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet for at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller andre ulovlige forhold, der skader Unionens finansielle interesser. Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) kan, jf. forordning (EU) 2017/1939, efterforske og retsforfølge svig og andre strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371²². I henhold til finansforordningen skal personer eller enheder, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om at beskytte Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, EPPO og Den Europæiske Revisionsret de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, giver tilsvarende rettigheder.

- (33) I henhold til [henvisningen skal om nødvendigt ajourføres i henhold til en ny afgørelse om OLT: artikel 94 i Rådets afgørelse 2013/755/EU²³] kan personer og enheder, som er etableret i oversøiske lande og territorier (OLT'er), modtage finansiering under overholdelse af de regler og målsætninger, der gælder for Programmet, og eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, som det pågældende oversøiske land eller territorium hører under.
- (34) Som anført i punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016 er der behov for at evaluere dette program på grundlag af oplysninger, der er tilvejebragt via specifikke overvågningskrav, samtidig med at overregulering og administrative byrder undgås, navnlig for medlemsstaterne. Disse krav kan eventuelt omfatte målbare indikatorer, som kan tjene som grundlag for evaluering af programmets praktiske virkninger.
- (35) Med henblik på at supplere eller ændre indikatorer for virkningsvejene, når dette anses for nødvendigt, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen, jf. artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1).

¹⁹ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

²⁰ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

²¹ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO") (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

²² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

²³ Rådets afgørelse 2013/755/EU af 25. november 2013 om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union ("associeringsafgørelse") (EUT L 344 af 19.12.2013, s. 1).

møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

- (36) Kohærens og synergier mellem Horisont Europa og EU's rumprogram vil fremme en globalt konkurrencedygtig og innovativ europæisk rumsektor, styrke Europas uafhængighed i forbindelse med adgang til og anvendelse af rummet i et sikkert og sikret miljø og styrke Europas rolle som en global aktør. Banebrydende løsninger i Horisont Europa vil blive støttet af data og tjenester, som stilles til rådighed via rumprogrammet.
- (37) Reglerne for deltagelse og formidling bør i tilstrækkelig grad afspejle programmets behov, idet der tages hensyn til de forskellige interesserede parter betænkeligheder og anbefalinger.
- (38) Med fælles regler for hele Programmet bør der sikres en kohærent ramme, som letter deltagelsen i programmer, som støttes finansielt af Programmets budget, herunder deltagelse i programmer, der forvaltes af finansieringsorganer såsom EIT, fællesforetagender eller enhver anden struktur i henhold til artikel 187 i TEUF, og deltagelse i programmer, der iværksættes af medlemsstaterne i henhold til artikel 185 i TEUF. Der bør sikres fleksibilitet til at vedtage særlige regler, når dette er berettiget.
- (39) Aktioner, der hører under dette Programs anvendelsesområde, bør overholde grundlæggende rettigheder og respektere de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Sådanne aktioner bør overholde alle retlige forpligtelser, herunder international lov, og enhver relevant afgørelse vedtaget af Kommissionen, herunder Kommissionens meddelelse af 28. juni 2013²⁴ og alle etiske principper, hvilket indbefatter at undgå at krænke forskningsintegriteten. Der bør også tages hensyn til artikel 13 i TEUF i forbindelse med forskningsaktiviteter, og anvendelsen af dyr til forskning og forsøg bør mindskes med henblik på i sidste instans at erstatte deres anvendelse med andre metoder.
- (40) I overensstemmelse med målsætningerne for internationalt samarbejde som beskrevet i artikel 180 og 186 i TEUF bør retlige enheder, der er etableret i tredjelande, og internationale organisationer tilskyndes til at deltage. Gennemførelsen af Programmet bør ske i overensstemmelse med de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til artikel 75 og 215 i TEUF, og de bør overholde international lov. Det kan for foranstaltninger vedrørende Unionens strategiske aktiver, interesser, uafhængighed eller sikkerhed fastsættes, at deltagelse i Programmets specifikke aktioner kan begrænses til støttemodtagere, som er etableret i medlemsstaterne, eller foruden medlemsstaterne til enheder, som er etableret i specificerede associerede lande eller andre tredjelande.
- (41) For at understrege betydningen af at imødegå klimaændringer i overensstemmelse med Unionens tilsagn om at gennemføre Parisaftalen og for at nå FN's mål for bæredygtig udvikling vil Programmet bidrage til at mainstreme klimaindsatsen og opfylde et overordnet mål om, at 25 % af udgifterne i EU-budgettet skal støtte opfyldelsen af klimamål.
- (42) Horisontale finansielle bestemmelser, der vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet med hjemmel i artikel 322 i TEUF, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastsat i finansforordningen, de regulerer navnlig proceduren for opstillingen og gennemførelsen af budgettet ved hjælp af tilskud, udbud, priser og indirekte

²⁴ EUT C 205 af 19.7.2013, s. 9.

gennemførelse, og de sikrer kontrol med de finansielle aktørers ansvar. Regler, der vedtages med hjemmel i artikel 322 i TEUF, vedrører også beskyttelsen af EU's budget i tilfælde af generelle mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet, idet overholdelsen heraf er en væsentlig forudsætning for forsvarlig økonomisk forvaltning og effektiv EU-finansiering.

- (43) Brug af følsomme baggrundsoplysninger eller uautoriserede personers adgang til følsomme resultater kan skade Unionens eller en eller flere af medlemsstaternes interesser. Behandlingen af fortrolige data og klassificerede informationer er derfor omfattet af al relevant EU-ret, herunder institutionernes interne bestemmelser såsom Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444, hvori der fastsættes bestemmelser om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer.
- (44) Minimumsbetingelser for deltagelse bør fastsættes, både som en hovedregel, hvor konsortiet bør omfatte mindst én retlig enhed fra en medlemsstat, og med hensyn til enkeltheder ved særlige typer af aktioner inden for rammerne af Programmet.
- (45) Det er nødvendigt at fastsætte vilkår og betingelser for EU-finansiering til deltagerne i aktioner inden for rammerne af Programmet. Tilskud bør gennemføres under hensyntagen til alle former for bidrag, der er fastsat i finansforordningen, herunder faste beløb, finansiering efter takst eller enhedsomkostninger, med henblik på yderligere forenkling.
- (46) Der henvises til støttesatserne i denne forordning som maksima for at overholde samfinansieringsprincippet.
- (47) Programmet bør i overensstemmelse med finansforordningen skabe grundlaget for en mere udbredt accept af støttemodtagernes normale regnskabspraksis for omkostningsberegning for så vidt angår personaleomkostninger og enhedsomkostninger for internt fakturerede varer og tjenesteydelser.
- (48) Den nuværende ordning for godtgørelse af de faktiske personaleomkostninger bør forenkles yderligere med afsæt i den projektorienterede aflønning, som er udviklet inden for rammerne af Horisont 2020, og yderligere tilpasses til finansforordningen.
- (49) Den deltagergarantifond, der er oprettet inden for rammerne af Horisont 2020 og forvaltes af Kommissionen, har vist sig at være en vigtig beskyttelsesmekanisme, der mindsker risiciene i forbindelse med skyldige beløb, som misligholdende deltagere ikke tilbagebetaler. Derfor bør deltagergarantifonden, som omdøbes til den gensidige forsikringsmekanisme ("Mekanismen"), videreføres og udvides til andre finansieringsorganer, navnlig til initiativer i medfør af artikel 185 i TEUF. Direkte forvaltede EU-programmers støttemodtagere bør have adgang til Mekanismen.
- (50) Regler for udnyttelse og formidling af resultater bør fastsættes for at sikre, at støttemodtagerne beskytter, udnytter, formidler og giver adgang til disse resultater på behørig vis. Der bør navnlig lægges større vægt på at udnytte resultaterne, især i Unionen. Støttemodtagerne bør ajourføre deres planer med hensyn til udnyttelse og formidling af deres resultater i løbet af og efter afslutningen af aktionen.
- (51) De centrale elementer i det foregående program Horisont 2020's system til evaluering og udvælgelse af forslag med dets særlige fokus på topkvalitet bør opretholdes. Forslagene bør fortsat udvælgelse på grundlag af en evaluering foretaget af uafhængige eksperter. Hvor det er relevant, bør nødvendigheden af at sikre den overordnede sammenhæng i porteføljen af projekter tages i betragtning.

- (52) Det bør påtænkes i højere grad at bero på gensidig tillid til revisioner og vurderinger udført af andre – herunder andre EU-programmer – for at mindske den administrative byrde for modtagere af EU-midler. Gensidig tillid bør udtrykkeligt tages i regning ved også at inddrage andre elementer, såsom revision af systemer og processer.
- (53) De særlige udfordringer inden for forskning og innovation bør imødegås ved hjælp af priser, herunder gennem fælles eller forbundne priser, når det er relevant, tilrettelagt af Kommissionen eller finansieringsorganet med andre EU-organer, tredjelands, internationale organisationer eller almennyttige retlige enheder.
- (54) Finansieringsformerne og gennemførelsesmetoderne i henhold til denne forordning bør vælges ud fra den mulighed, som de giver for at nå foranstaltningernes specifikke målsætninger og levere resultater, bl.a. under hensyn til kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. For tilskud omfatter dette overvejelser om anvendelse af faste beløb, faste takster og enhedsomkostninger —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

1. Ved denne forordning fastsættes Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation ("programmet") samt reglerne for deltagelse i og formidling af resultater fra indirekte aktioner i henhold til dette program.
2. Der fastsættes målsætninger for programmet, et budget for perioden 2021-2027, former for EU-finansiering samt regler for ydelsen heraf.
3. Programmet gennemføres via:
 - (a) det særprogram, som er fastsat ved afgørelse .../.../EU²⁵, og som indeholder et finansielt bidrag til EIT, og
 - (b) særprogrammet om forsvarsforskning, der er fastsat ved forordning .../.../EU.
4. Begreberne "Horisont Europa", "programmet" og "særprogrammet", der anvendes i nærværende forordning, vedrører kun spørgsmål, der er relevante for det særprogram, som er beskrevet i stk. 3, litra a), medmindre andet udtrykkeligt fremgår.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

²⁵

- (1) "forskningsinfrastrukturer": faciliteter, som tilvejebringer ressourcer og tjenester, som anvendes af forskersamfundene til at udføre forskning og fremme innovation inden for deres områder. Denne definition omfatter dertil hørende menneskelige ressourcer, ligesom den dækker stort materiel og instrumenter, videnrelaterede faciliteter såsom samlinger, arkiver eller videnskabelige datainfrastrukturer, IT-systemer samt kommunikationsnetværk og en hvilken som helst anden infrastruktur af enestående art og tilgængelig for eksterne brugere, der er væsentlig for at opnå høj kvalitet i forskning og innovation. Disse kan eventuelt anvendes i en ikke-forskningsmæssig sammenhæng, f.eks. inden for uddannelse eller offentlige tjenesteydelser, og de kan være samlet på ét sted, virtuelle eller distribuerede
- (2) "strategi for intelligent specialisering": har samme betydning som en strategi for intelligent specialisering som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013²⁶ og opfylder grundforudsætningerne i forordning (EU) XX [forordningen om fælles bestemmelser]
- (3) "europæisk partnerskab": et initiativ, hvor Unionen sammen med private og/eller offentlige partnere (såsom industrien, forskningsorganisationer, offentlige organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver på lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt plan, eller civilsamfundsorganisationer, herunder fonde), der forpligter sig til i fællesskab at støtte udvikling og gennemførelse af et forskningsprogram og innovationsaktiviteter blandt andet i relation til markedet, lovgivning eller indførelse af politikker
- (4) "fri brugsret": praksis med at stille onlineadgang til forskningsoutput fra aktioner, der er finansieret under programmet, herunder videnskabelige publikationer og forskningsdata, vederlagsfrit til rådighed for slutbrugeren
- (5) "mission": en portefølje af aktioner, der har til formål at opnå et målbart mål inden for en fastsat frist og de virkninger for videnskaben og teknologien og/eller samfundet og borgerne, som ikke ville kunne opnås gennem individuelle aktioner
- (6) "prækommercielle offentlige indkøb": offentlige indkøb inden for forsknings- og udviklingstjenester, der omfatter risiko- og resultatdeling på markedsvilkår og konkurrencepræget udvikling i faser, hvor indkøbte forsknings- og udviklingstjenester adskiller sig klart fra den kommercielle indførelse af slutprodukter
- (7) "offentlige indkøb af innovationsløsninger": indkøb, hvor den ordregivende myndighed fungerer som første kunde for innovative varer eller tjenester, der endnu ikke er kommercielt tilgængelige i stor skala, og som kan omfatte overensstemmelsesprøvning
- (8) "brugsret": ret til at anvende resultater eller baggrundsviden
- (9) "baggrundsviden": alle data, al knowhow eller alle oplysninger, uanset form eller type, både materielle og immaterielle, herunder rettigheder såsom intellektuelle ejendomsrettigheder, som: i) modtagerne besidder, før de tiltræder aktionen, ii)

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006.

modtagerne skriftligt har udpeget som værende nødvendige for gennemførelsen af aktionen eller for udnyttelse af dens resultater

- (10) "formidling": offentliggørelse af resultater på en hvilken som helst hensigtsmæssig måde (undtagen som følge af beskyttelse eller udnyttelse af resultaterne), herunder videnskabelige publikationer uanset medie
- (11) "udnyttelse": anvendelse af resultaterne i videre forsknings- og innovationsaktiviteter ud over dem, der er omfattet af den pågældende aktion, eller i udvikling, skabelse, fremstilling og markedsføring af et produkt eller en proces eller i skabelse og levering af en tjeneste eller i standardiseringsaktiviteter
- (12) "rimelige vilkår": passende vilkår, herunder eventuelle finansielle betingelser eller royaltiefrie betingelser, der tager hensyn til de særlige forhold i forbindelse med anmodningen om brug, såsom den faktiske eller potentielle værdi af de resultater eller den baggrundsviden, der anmodes om adgang til, og/eller omfanget, varigheden eller andre forhold vedrørende den påtænkte udnyttelse
- (13) "finansieringsorgan": et organ eller en myndighed bortset fra Kommissionen, jf. artikel 62, stk. 1, litra c), i finansforordningen, som Kommissionen har overdraget opgaver til vedrørende budgetgennemførelsen i henhold til programmet
- (14) "international europæisk forskningsorganisation": en international organisation, hvor flertallet af medlemmerne er medlemsstater eller associerede lande, og hvis hovedformål er at bidrage til at styrke det videnskabelige og teknologiske samarbejde i Europa
- (15) "retlig enhed": en fysisk person eller en efter national ret, EU-retten eller international ret oprettet og anerkendt juridisk person, der har status som juridisk person og i eget navn kan udøve rettigheder og være pålagt pligter, eller en enhed, der ikke er en juridisk person, jf. finansforordningens artikel 197, stk. 2, litra c)
- (16) "almennyttig retlig enhed" er en retlig enhed, der i kraft af sin retlige form er almenyttig, eller som er retligt eller lovmæssigt forpligtet til ikke at udlodde overskud til aktionærer eller enkelte medlemmer
- (17) "midcapselskab": et selskab, som hverken er en mikrovirksomhed eller en lille eller mellemstor virksomhed (SMV) som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF²⁷, og som har op til 3 000 ansatte, idet antallet af beskæftigede beregnes i henhold til afsnit I, artikel 3, 4, 5 og 6, i bilaget til nævnte henstilling
- (18) "resultater": enhver materiel eller immateriel effekt af aktionen såsom data, knowhow eller oplysninger, uanset form eller type, og uanset om den kan beskyttes eller ej, samt alle rettigheder knyttet hertil, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder
- (19) "Seal of Excellence": en certificeret mærke, som viser, at et forslag, der er indgivet under en indkaldelse af forslag, ligger over alle de tærskler, der er fastsat i arbejdsprogrammet, men ikke kunne finansieres på grund af et utilstrækkeligt budget til den pågældende indkaldelse under arbejdsprogrammet

27

- (20) "arbejdsprogram": det dokument, som Kommissionen har vedtaget til gennemførelse af særprogrammet²⁸, jf. artikel 12, eller et dokument med tilsvarende indhold og struktur vedtaget af et finansieringsorgan
- (21) "tilbagebetalingspligtigt forskud": den del af den blandede finansiering under Horisont Europa eller EIC, der svarer til et lån, jf. afsnit X i finansforordningen, men som tildeles direkte af Unionen på nonprofitbasis for at dække omkostningerne til aktiviteter, der svarer til en innovationsaktion, og som modtageren skal betale tilbage til Unionen på de i kontrakten fastsatte betingelser
- (22) "kontrakt": aftale indgået mellem Kommissionen eller et finansieringsorgan med en retlig enhed, der gennemfører en innovations- og markedsudrulningsaktion, og som støttes af blandet finansiering under Horisont Europa eller EIC
- (23) "klassificerede informationer": EU-klassificerede informationer som defineret i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 såvel som klassificerede informationer fra medlemsstater, klassificerede informationer fra tredjelande, med hvilke Unionen har indgået en sikkerhedsaftale, og klassificerede informationer fra internationale organisationer, med hvilke Unionen har indgået en sikkerhedsaftale
- (24) "blandingsoperation": aktioner, som støttes over EU-budgettet, herunder inden for blandingsfaciliteter, jf. finansforordningens artikel 2, nr. 6), og som kombinerer støtte og/eller finansielle instrumenter, der ikke skal tilbagebetales, fra EU-budgettet og støtte, der skal tilbagebetales, fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner samt fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- (25) "blandet finansiering under Horisont Europa eller EIC": en samlet finansiell støtte til en innovations- og markedsudrulningsaktion, der består af en særlig kombination af et tilskud eller et tilbagebetalingspligtigt forskud med en egenkapitalinvestering.

Artikel 3

Programmets målsætninger

1. Programmets overordnede målsætning er at sørge for, at Unionens investeringer i forskning og innovation skaber videnskabelige, økonomiske og samfundsmæssige virkninger for derigennem at styrke Unionens videnskabelige og teknologiske grundlag, fremme dens konkurrenceevne, herunder industriens konkurrenceevne, opfylde Unionens strategiske prioriteter og bidrage til håndtering af globale udfordringer, heriblandt målene for bæredygtig udvikling.
2. Programmet har følgende specifikke målsætninger:
 - (a) at støtte skabelse og udbredelse af ny højkvalitetsviden, færdigheder, teknologier og løsninger på globale udfordringer
 - (b) styrke virkningen af forskning og innovation, hvad angår udvikling af, støtte til og gennemførelse af EU-politikker tillige med støtte til indførelsen af innovative løsninger i industrien og samfundet med henblik på at imødegå globale udfordringer
 - (c) og med det sigte at fremme alle former for innovation, herunder banebrydende innovation, og styrke udbredelsen på markedet af innovative løsninger

²⁸ EUT C [...] af [...], s. [...].

- (d) optimere programmets bidrag for at øge virkningen inden for et styrket europæisk forskningsrum.

Artikel 4

Programstruktur

1. Programmet består af følgende dele, som bidrager til de generelle og specifikke målsætninger fastsat i artikel 3:
 - (1) Søjle I "Åben videnskab", som forfølger den specifikke målsætning fastsat i artikel 3, stk. 2, litra a), og som ligeledes støtter de specifikke målsætninger fastsat i artikel 3, stk. 2, litra b) og c), med følgende komponenter:
 - (a) Det Europæiske Forskningsråd (EFR)
 - (b) Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter (MSCA)
 - (c) forskningsinfrastrukturer.
 - (2) Søjle II "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne", som forfølger den specifikke målsætning fastsat i artikel 3, stk. 2, litra b), og som ligeledes støtter de specifikke målsætninger fastsat i artikel 3, stk. 2, litra a) og c), med følgende komponenter:
 - (a) klyngen "Sundhed",
 - (b) klyngen "Inklusive og sikre samfund"
 - (c) klyngen "Det digitale område og industri"
 - (d) klyngen "Klima, energi og mobilitet"
 - (e) klyngen "Fødevarer og naturressourcer"
 - (f) Det Fælles Forskningscenters (JRC) ikkenukleare direkte aktioner.
 - (3) Søjle I "Åben innovation", som forfølger den specifikke målsætning fastsat i artikel 3, stk. 2, litra c), og som ligeledes støtter de specifikke målsætninger fastsat i artikel 3, stk. 2, litra a) og b), med følgende komponenter:
 - (a) Det Europæiske Innovationsråd (EIC)
 - (b) Europæiske innovationsøkosystemer
 - (c) Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT).
 - (4) Del "Styrkelse af det europæiske forskningsrum", som forfølger den specifikke målsætning fastsat i artikel 3, stk. 2, litra d), og som ligeledes støtter de specifikke målsætninger fastsat i artikel 3, stk. 2, litra a), b), og c), med følgende komponenter:
 - (a) deling af topkvalitet
 - (b) reform og styrkelse af det europæiske FoI-system.
2. Hovedlinjerne i aktiviteterne er beskrevet i bilag I.

Artikel 5

Forsvarsforskning

1. Aktiviteter, som udføres under særprogrammet som omhandlet i artikel 1, stk. 3, litra b), og fastsat i forordning om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond, er forskning, som udelukkende fokuserer på forsvarsområdet, med det formål at fremme forsvarsindustriens konkurrenceevne, effektivitet og innovation.
2. Denne forordning finder ikke anvendelse på det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3, litra b), med undtagelse af nærværende artikel samt artikel 1, stk. 1 og 3, og artikel 9, stk. 1.

Artikel 6

Gennemførelse og former for EU-finansiering

1. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen eller ved indirekte forvaltning med finansieringsorganer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c).
2. Programmet kan yde finansiering til indirekte aktioner i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, især tilskud, (herunder driftstilskud), priser og offentlige indkøb. Det kan også yde finansiering i form af finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer.
3. Reglerne for deltagelse og formidling af resultater som fastsat i denne forordning finder anvendelse på indirekte aktioner.
4. De vigtigste typer af aktioner, der skal anvendes under programmet, er fastsat og defineret i bilag II. Alle former for finansiering anvendes fleksibelt i alle programmets generelle og specifikke målsætninger, idet de afhænger af de enkelte specifikke målsætningers behov og karakteristika.
5. Programmet støtter også direkte aktioner, der gennemføres af JRC. Hvor disse aktioner bidrager til initiativer, der er fastlagt i henhold til artikel 185 eller artikel 187 i TEUF, anses dette bidrag ikke for at være en del af det finansielle bidrag, der er afsat til disse initiativer.
6. Gennemførelsen af særprogrammet²⁹ er baseret på en gennemsigtig og strategisk flerårig plan for forsknings- og innovationsaktiviteter, navnlig for søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne", der er udarbejdet efter, at interessenterne er blevet hørt om prioriteterne og om hvilke aktioner og former for gennemførelse, der skal anvendes. Dette sikrer overensstemmelse med andre relevante EU-programmer.
7. Aktiviteter under Horisont Europa gennemføres primært via indkaldelser af forslag, hvoraf nogle er organiseret som en del af en mission eller europæiske partnerskaber.
8. Forsknings- og innovationsaktiviteter, der gennemføres under Horisont Europa, er rettet mod civile anvendelsesformål.
9. Programmet sikrer effektiv fremme af ligestilling mellem kønnene og ligestillingsaspektet i indholdet af forsknings- og innovationsaktiviteterne. Der lægges særlig vægt på at sikre ligestilling mellem kønnene, med forbehold af

²⁹ ...

situationen på det pågældende forsknings- og innovationsområde, i evalueringspaneler og i organer, såsom ekspertgrupper.

Artikel 7

Missioner

1. Missioner programmeres inden for søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne", men kan ligeledes drage fordel af de aktioner, der udføres inden for andre dele af programmet.
2. Missionerne gennemføres i overensstemmelse med artikel 5 i særprogrammet. Evalueringer foretages i overensstemmelse med artikel 26.
3. Missioner skal:
 - (a) have en klar EU-merværdi og bidrage til at nå Unionens prioriteter
 - (b) være dristige og inspirerende og derfor have stor samfundsmæssig eller økonomisk relevans
 - (c) angive en klar retning og være målrettede, målbare og tidsbestemte
 - (d) være centreret om ambitiøse, men realistiske forsknings- og innovationsaktiviteter
 - (e) øge aktiviteten på tværs af fagområder, sektorer og aktører
 - (f) være åbne over for flere forskellige, bottom-up løsninger.

Artikel 8

Europæiske partnerskaber

1. Dele af Horisont Europa kan gennemføres ved hjælp af europæiske partnerskaber. Unionens deltagelse i europæiske partnerskaber kan antage enhver af følgende former:
 - (a) deltagelse i partnerskaber, der oprettes på grundlag af aftalememoranda og/eller kontrakter mellem Kommissionen og de partnere, der er omhandlet i artikel 2, stk. 3, med angivelse af partnerskabets målsætninger og de tilknyttede forpligtelser angående partnernes finansielle bidrag og/eller bidrag i naturalier og de centrale indikatorer for performance og virkninger samt output, der skal leveres. De omfatter udpegning af komplementære forsknings- og innovationsaktiviteter, der gennemføres af partnerne og i programmet (europæiske partnerskaber med fælles programlægning)
 - (b) deltagelse i og finansielle bidrag til et program for forsknings- og innovationsaktiviteter på grundlag af partnernes tilsagn om finansielle bidrag og/eller bidrag i naturalier og integration af deres relevante aktiviteter ved hjælp af en programsamfinansieringsaktion (samfinansierede europæiske partnerskaber)
 - (c) deltagelse i og finansielt bidrag til forsknings- og innovationsprogrammer, som iværksættes af adskillige medlemsstater, jf. artikel 185 i TEUF, eller af organer, der oprettet i henhold til artikel 187 i TEUF (såsom fællesforetagender) eller EIT's videns- og innovationsfællesskaber i overensstemmelse med [EIT-forordningen] (institutionaliserede europæiske

partnerskaber), og som udelukkende gennemføres, hvis andre former for europæiske partnerskaber ikke ville kunne nå målene, eller de nødvendige og forventede virkninger ikke ville kunne opnås, og hvis det er begrundet i et langsigtet perspektiv og en høj grad af integrering, herunder central forvaltning af alle finansielle bidrag.

2. Europæiske partnerskaber skal:

- (a) oprettes i de tilfælde, hvor de mere effektivt vil opfylde Horisont Europas målsætninger, end det er muligt for Unionen på egen hånd
- (b) efterleve principperne om Unionens merværdi, gennemsigtighed, åbenhed, virkning, løftestangseffekt og langsigtede finansielle tilsagn fra alle de involverede parter, fleksibilitet, kohærens og komplementaritet med Unionens, lokale, regionale, nationale og internationale initiativer
- (c) være tidsbegrænsede og omfatte betingelser for udfasning af programmets finansiering.

Bestemmelser og kriterier for deres udvælgelse, gennemførelse, overvågning, evaluering og udfasning er anført i bilag III.

Artikel 9

Budget

1. Budgettet for gennemførelsen af rammeprogrammet for perioden 2021-2027 udgør 94 100 000 000 EUR i løbende priser for det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3, litra a), og omfatter derudover beløbet for det særprogram, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3, litra b), som fastsat ved forordning om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond.
2. Den vejledende fordeling af det beløb, der er omhandlet i stk. 1, første halvdel, er som følger:
 - (a) 25 800 000 000 EUR til søjlen "Åben videnskab" for perioden 2021-2027, heraf:
 - (1) 16 600 000 000 EUR til Det Europæiske Forskningsråd
 - (2) 6 800 000 000 EUR til Marie Skłodowska-Curie-aktioner
 - (3) 2 400 000 000 EUR til forskningsinfrastrukturer
 - (b) 52 700 000 000 EUR til søjlen "Globale udfordringer og industriel konkurrenceevne" for perioden 2021-2027, heraf:
 - (1) 7 700 000 000 EUR til klyngen "Sundhed"
 - (2) 2 800 000 000 EUR til klyngen "Inklusive og sikre samfund"
 - (3) 15 000 000 000 EUR til klyngen "Inklusive og sikre samfund"
 - (4) 15 000 000 000 EUR til klyngen "Klima, energi og mobilitet"
 - (5) 10 000 000 000 EUR til klyngen "Fødevarer og naturressourcer"
 - (6) 2 200 000 000 EUR til Det Fælles Forskningscenters (JRC) ikkenukleare direkte aktioner
 - (c) 13 500 000 000 EUR til søjlen "Åben innovation" for perioden 2021-2027, heraf:

- (1) 10 500 000 000 EUR til Det Europæiske Innovationsråd, herunder op til 500 000 000 EUR til europæiske innovationsøkosystemer
 - (2) 3 000 000 000 EUR til Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT)
- (d) 2 100 000 000 EUR til delen "Styrkelse af det europæiske forskningsrum" for perioden 2021-2027, heraf:
 - (1) 1 700 000 000 EUR til "deling af topkvalitet"
 - (2) 400 000 000 EUR til "reform og forbedring af det europæiske FoI-system".
3. For at kunne reagere på uforudsete situationer eller på nye tendenser og behov kan Kommissionen som led i den årlige budgetprocedure afvige fra de i stk. 2 omhandlede beløb op til maksimalt 10 %. En sådan afvigelse er ikke tilladt med hensyn til de i stk. 2, litra b), nr. 6 nævnte beløb og det samlede beløb, der er fastsat i stk. 2 for delen "Styrkelse af det europæiske forskningsrum".
4. Det beløb, der er omhandlet i stk. 1, første halvdel, kan også dække udgifter til forberedelse, overvågning, kontrol, audit, evaluering og andre aktiviteter samt udgifter, der er nødvendige for at forvalte og gennemføre programmet, herunder alle administrationsudgifter, og evaluere opfyldelsen af dets målsætninger. Det kan desuden omfatte udgifter til undersøgelser, møder mellem eksperter og informations- og kommunikationstiltag, for så vidt som de vedrører programmets målsætninger, samt udgifter i forbindelse med informationsteknologinet med henblik på behandling og udveksling af oplysninger, eksempelvis institutionelle IT-værktøjer og anden teknisk og administrativ bistand, som er påkrævet i forbindelse med forvaltningen af programmet.
5. Bevillinger kan om nødvendigt opføres i budgettet efter 2027 til dækning af udgifterne i stk. 4, således at aktioner, der ikke er afsluttet senest den 31. december 2027, fortsat kan forvaltes.
6. Budgetforpligtelser for aktioner, der løber over mere end et regnskabsår, kan opdeles på flere år i årlige trancher.
7. For så vidt andet ikke er fastsat i finansforordningen, kan udgifter til aktioner under projekter, som er omfattet af det første arbejdsprogram, være støtteberettigede fra og med den 1. januar 2021.
8. Ressourcer, som er tildelt medlemsstaterne under delt forvaltning, og som kan overføres i overensstemmelse med artikel 21 i forordning (EU) XX [forordningen om fælles bestemmelser], kan på deres anmodning overføres til programmet. Kommissionen forvalter disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med nævnte artikels litra c). De omhandlede midler anvendes om muligt til fordel for den pågældende medlemsstat.
9. Horisont Europa er udformet, så dets gennemførelse muliggør synergier med andre af Unionens finansieringsprogrammer. En ikke-udtømmende liste over synergier med andre EU-finansieringsprogrammer fremgår af bilag IV.

Artikel 10

Fri brugsret og åbne data

1. Der sikres fri brugsret til videnskabelige publikationer, der udspringer af forskning finansieret under programmet, jf. artikel 35, stk. 3. Fri brugsret til forskningsdata sikres i overensstemmelse med princippet "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt". Der opfordres til fri brugsret til andre forskningsoutput.
2. Ansvarlig forvaltning af forskningsdata sikres i overensstemmelse med FAIR-principperne (søgbarhed, tilgængelighed, interoperabilitet og anvendelighed).
3. Åben videnskabspraksis, som går videre end fri brugsret til forskningsoutput og ansvarlig forvaltning af forskningsdata, fremmes.

Artikel 11

Supplerende og kombineret finansiering

Aktioner, der tildeles mærket "Seal of Excellence", eller som opfylder følgende kumulerede, sammenlignelige betingelser –

- a) de er blevet vurderet som led i en indkaldelse af forslag inden for rammerne af programmet
- b) de opfylder minimumskravene til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag
- c) de kan ikke finansieres inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag på grund af budgetmæssige begrænsninger

– kan modtage støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Socialfond Plus eller Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne i henhold til artikel [67], stk. 5, i forordning (EU) XX [forordningen om fælles bestemmelser] og artikel [8] i forordning (EU) XX [finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik], forudsat at sådanne aktioner er i overensstemmelse med det pågældende programs målsætninger. Reglerne for den fond, der yder støtte, anvendes.

Artikel 12

Tredjelande, der er associeret til programmet

1. Følgende tredjelande kan komme i betragtning til associering til programmet:
 - (a) medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA-medlemmer), som er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), jf. betingelserne i EØS-aftalen
 - (b) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og Associeringsrådets afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Unionen og disse lande
 - (c) lande omfattet af den europæiske naboskabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og Associeringsrådets

afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem EU og disse lande

- (d) tredjelande og områder, der opfylder alle følgende kriterier:
- i. de har en god kapacitet inden for videnskab, teknologi og innovation
 - ii. de tilslutter sig princippet om en regelbaseret og åben markedsøkonomi, herunder en retfærdig og rimelig behandling af intellektuelle ejendomsrettigheder, som understøttes af demokratiske institutioner
 - iii. de fremmer aktivt politikker med henblik på at forbedre borgernes økonomiske og sociale velfærd.

Associeringen til programmet for hvert af disse tredjelande, jf. litra d), skal være i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den konkrete aftale om tredjelandets deltagelse i Unionens programmer, forudsat at der i aftalen:

- sikres en rimelig balance for så vidt angår bidrag og fordele for det tredjeland, som deltager i Unionens programmer
 - fastsættes betingelser for deltagelse i programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer og dets administrationsomkostninger; disse bidrag udgør formålsbestemte indtægter i henhold til finansforordningens artikel 21, stk. 5
 - ikke indrømmes et tredjeland beslutningskompetence over programmet
 - garanteres Unionen ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte sine finansielle interesser.
2. Anvendelsesområdet for hvert tredjelandets associering til programmet skal tage hensyn til målsætningen om at fremme økonomisk vækst i Unionen gennem innovation. Med undtagelse af EØS-medlemmer kan dele af programmet dermed være udelukket fra et konkret lands associeringsaftale – dette gælder dog ikke tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidatlande.
3. Associeringsaftalen fastsætter, hvor det er relevant, bestemmelser om, at retlige enheder, der er etableret i Unionen, må deltage i associerede landes ækvivalente programmer på de deri fastlagte betingelser.
4. I betingelserne for fastlæggelse af den finansielle støttes omfang sikres det, at en eventuel betydelig uligevægt automatisk korrigeres i forhold til det beløb, som enheder etableret i associerede lande modtager i kraft af deres deltagelse i programmet, idet der tages hensyn til omkostningerne i forbindelse med programmets forvaltning, gennemførelse og drift.

AFSNIT II

REGLER FOR DELTAGELSE OG FORMIDLING

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser

Artikel 13

Finansieringsorganer og JRC's direkte aktioner

1. Finansieringsorganer må kun afvige fra de regler, som er fastsat i dette afsnit, hvis der gives mulighed herfor i den basisretsakt, hvorved finansieringsorganet oprettes, eller hvorved det overlades budgetgennemførelsesopgaver eller, for finansieringsorganer under finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra c), nr. ii), iii) eller v), hvis muligheden fremgår af bidragsaftalen, og finansieringsorganernes særlige driftsmæssige behov eller tiltagenes særlige karakter nødvendiggør dette.
2. De regler, som er fastsat i dette afsnit, finder ikke anvendelse på JRC's direkte aktioner.

Artikel 14

Støtteberettigede aktioner

1. Uanset stk. 2 og 3, kan der kun ydes finansiering til aktioner, som gennemfører de i artikel 3 omhandlede mål.

Til følgende forskningsområder ydes der ikke støtte:

- a) aktiviteter, der har reproduktiv kloning af mennesker som formål
 - b) aktiviteter, der sigter mod at ændre menneskers arvemasse på en måde, der gør ændringerne arvelige³⁰
 - c) aktiviteter, der sigter mod at udvikle menneskelige embryoner udelukkende for at anvende dem til forskning eller med stamcelleproduktion for øje f.eks. ved hjælp af somatisk cellekerneoverførsel.
2. Der kan eventuelt ydes finansiering til forskning i menneskelige stamceller, både voksne og embryonale, afhængigt af både de videnskabelige forslags indhold og retsgrundlaget i de berørte medlemsstater. Der ydes ikke tilskud til forskningsaktiviteter, der er forbudt i samtlige medlemsstater. Der ydes ikke støtte til forskning, der foregår i en medlemsstat, hvor denne forskning er forbudt.
 3. I forbindelse med den foreløbige evaluering, jf. artikel 47, stk. 2, kan de forskningsområder, der er omhandlet i stk. 1, tages op til fornyet overvejelse i lyset af de videnskabelige fremskridt.

Artikel 15

Etik

1. Aktiviteter under programmet gennemføres under overholdelse af etiske principper og den relevante nationale lovgivning, EU-lovgivning samt international lovgivning, herunder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention, inklusive tillægsprotokoller.

Der lægges særlig vægt på proportionalitetsprincippet, retten til privatlivets fred, retten til beskyttelse af personoplysninger, retten til personlig fysisk og psykisk

³⁰ Der kan ydes støtte til forskning vedrørende behandling af kønskirtelkræft.

integritet, retten til ikkediskrimination og behovet for at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau.

2. Enheder, der deltager i aktionen, fremviser:
 - (a) en selvevaluering vedrørende etik, der indkredser og præciserer alle forventelige etiske spørgsmål vedrørende målsætningen, gennemførelsen og de sandsynlige virkninger ved de aktiviteter, der skal finansieres, herunder en bekræftelse af overensstemmelsen med stk. 1, og et beskrivelse af, hvordan denne vil blive sikret
 - (b) en bekræftelse af, at alle aktiviteter vil være i overensstemmelse med den europæiske kodeks for forskningsintegritet som offentliggjort af All European Academies, og at der ikke vil blive udført aktiviteter, som er udelukket fra finansieringen
 - (c) for så vidt angår aktiviteter uden for Unionen en bekræftelse af, at de samme aktiviteter ville være tilladt i en medlemsstat og
 - (d) for så vidt angår aktiviteter, hvor der anvendes menneskelige embryonale stamceller, nærmere oplysninger — efter forholdene — om, hvilke foranstaltninger de berørte medlemsstaters kompetente myndigheder vil træffe med hensyn til tilladelse og kontrol, og om, hvilke etiske godkendelser, der vil blive givet, før de pågældende aktiviteter påbegyndes.
3. Forslagene bliver systematisk undersøgt med henblik på at indkredse de aktioner, som rejser komplekse eller alvorlige etiske spørgsmål, og underkaste dem en etisk vurdering. Den etiske vurdering foretages af Kommissionen, medmindre den har uddelegeret opgaven til finansieringsorganet. For aktioner, der involverer anvendelse af menneskelige embryonale stamceller eller menneskelige embryoner, er en etisk vurdering obligatorisk. Den etiske screening og vurdering foretages med bistand fra eksperter inden for etik. Kommissionen og finansieringsorganerne sikrer i så vid udstrækning som mulig gennemsigtighed i de etiske procedurer.
4. Enheder, som deltager i aktionen, skal indhente alle godkendelser eller andre obligatoriske dokumenter fra de relevante nationale eller lokale etiske råd eller andre organer såsom databeskyttelsesmyndigheder, inden de pågældende aktiviteter påbegyndes. Disse dokumenter arkiveres og fremlægges efter anmodning fra Kommissionen eller finansieringsorganet.
5. Hvis det er hensigtsmæssigt, udfører Kommissionen eller finansieringsorganet en etisk kontrol. Hvad angår alvorlige eller komplekse etiske spørgsmål foretages kontrollen af Kommissionen, medmindre den har uddelegeret opgaven til finansieringsorganet.

Den etiske kontrol foretages med bistand fra eksperter inden for etik.
6. Aktioner, der ikke er etisk forsvarlige, kan til enhver tid afvises eller afsluttes.

Artikel 16

Sikkerhed

1. Aktioner gennemført i forbindelse med programmet skal overholde de gældende sikkerhedsregler og navnlig regler om beskyttelse af klassificerede informationer mod uautoriseret videregivelse, herunder også overholdelse af relevant national ret og EU-ret. Hvis der foretages forskning uden for Unionen, hvor der

anvendes/genereres klassificerede informationer, er der — tillige med overholdelse af ovenstående krav — behov for, at der er indgået en sikkerhedsaftale mellem Unionen og det tredjeland, hvori aktiviteten gennemføres.

2. Forslag skal, hvor det er relevant, omfatte en selvevaluering af sikkerheden, som skal bidrage til at identificere eventuelle sikkerhedsproblemer og redegøre for, hvordan disse problemer løses, så nationale regler og EU-regler overholdes.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet skal, hvor det er relevant, gennemføre en sikkerhedskontrol for forslag, der kan give anledning til sikkerhedsproblemer.
4. Aktioner skal, hvor det er relevant, leve op til reglerne i afgørelse (EU, Euratom) 2015/444/EF og dens gennemførelsesbestemmelser.
5. Enheder, som deltager i aktionen, sørger for beskyttelse mod uautoriseret videregivelse af klassificerede informationer, som anvendes og/eller genereres i forbindelse med aktionen. De fremlægger bevis på personel- og/eller facilitetssikkerhedsgodkendelse fra de relevante nationale sikkerhedsmyndigheder, før de påbegynder de pågældende aktiviteter.
6. Hvis eksterne eksperter skal behandle klassificerede informationer, kræves den fornødne sikkerhedsgodkendelse inden udnævnelsen af disse eksperter.
7. Kommissionen eller finansieringsorganet kan, hvor det er relevant, foretage sikkerhedskontrol.
8. Aktioner, der ikke overholder sikkerhedsreglerne, kan til enhver tid afvises eller afsluttes.

KAPITEL II

Tilskud

Artikel 17

Tilskud

Tilskud under programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens afsnit VIII, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i nærværende kapitel.

Artikel 18

Enheder, som er berettigede til at deltage

1. Enhver retlig enhed, uanset etableringssted, eller international organisation kan deltage i aktioner under programmet, forudsat at betingelserne i denne forordning er opfyldt, og eventuelle betingelser i arbejdsprogrammet eller indkaldelsen er opfyldt.
2. Enheder skal være del af et konsortium, hver især bestående af mindst tre uafhængige retlige enheder, som er etableret i forskellige medlemsstater eller associerede lande, og hvor mindst én af dem er etableret i en medlemsstat, medmindre:
 - (a) andet er begrundet og fastsat i arbejdsprogrammet
 - (b) den pågældende aktion er en af de aktioner, der er omhandlet i stk. 3 eller 4.

3. Det Europæiske Forskningsråds (EFR) frontlinjeforskning, Det Europæiske Innovationsråds (EIC) aktioner, uddannelses- og mobilitetsaktioner eller programsamfinansieringsaktioner kan gennemføres af en eller flere retlige enheder, hvoraf en skal være etableret i en medlemsstat eller et associeret land.
4. Koordinerings- og støtteaktioner kan gennemføres af en eller flere enheder, hvoraf en skal være etableret i en medlemsstat eller et associeret land.
5. For aktioner vedrørende Unionens strategiske aktiver, interesser, uafhængighed eller sikkerhed kan det fastsættes i arbejdsprogrammet, at deltagelse i programmets specifikke aktioner kan begrænses til de retlige enheder, som er etableret i medlemsstaterne, eller foruden medlemsstaterne til retlige enheder, som er etableret i specificerede associerede lande eller andre tredjelande.
6. Arbejdsprogrammet kan fastsætte kriterier for støtteberettigelse ud over dem, der er fastsat i stk. 2, 3, 4 og 5, i overensstemmelse med specifikke politiske krav eller aktionens type eller målsætninger, herunder antallet af retlige enheder, typen af retlig enhed og etableringssted.
7. Hvad angår aktioner, der modtager beløb i henhold til artikel 9, stk. 8, er deltagelsen begrænset til én enkelt retlig enhed, som er etableret i den delegerende forvaltningsmyndigheds jurisdiktion, medmindre andet er aftalt med forvaltningsmyndigheden og fastsat i arbejdsprogrammet.
8. Hvis det fremgår af arbejdsprogrammet, kan Det Fælles Forskningscenter (JRC) deltage i aktionerne.
9. Det Fælles Forskningscenter, internationale europæiske forskningsorganisationer og retlige enheder etableret i henhold til EU-retten anses for at være etableret i en anden medlemsstat end dem, hvor de retlige enheder, der deltager i aktionen, er etableret.
10. Med hensyn til Det Europæiske Forskningsråds (EFR) frontlinjeforskning og uddannelses- og mobilitetsaktioner anses internationale organisationer med hovedsæde i en medlemsstat eller et associeret land for at være etableret i denne medlemsstat eller dette associerede land.

Artikel 19

Enheder, som er berettigede til at modtage finansiering

1. Enheder er berettigede til at modtage finansiering, hvis de er etableret i en medlemsstat eller et associeret land.

For så vidt angår aktioner, der modtager beløb i henhold til artikel 9, stk. 8, er det kun enheder, som er etableret i den delegerende forvaltningsmyndigheds jurisdiktion, der er berettiget til at blive finansieret via disse beløb.
2. Enheder, der er etableret i ikke-associerede tredjelande, bør i princippet selv afholde omkostningerne ved deres deltagelse. For lav- og mellemindkomstlande og undtagelsesvist for andre ikke-associerede tredjelande gælder det dog, at de kan være berettiget til at modtage finansiering i forbindelse med en aktion, hvis:
 - (a) tredjelandet er identificeret i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget, eller
 - (b) Kommissionen eller finansieringsorganet er af den opfattelse, at dets deltagelse er afgørende for gennemførelsen af aktionen.

3. Tilknyttede enheder er berettiget til finansiering i forbindelse med en aktion, hvis de er etableret i en medlemsstat, et associeret land eller et tredjeland, som er identificeret i det arbejdsprogram, som Kommissionen har vedtaget.

Artikel 20

Indkaldelser af forslag

1. For alle aktioner, undtagen overgangsaktiviteter under EIC's Pathfinder, gælder det, at indholdet af indkaldelserne af forslag skal være omfattet af arbejdsprogrammet.
2. For overgangsaktiviteter under EIC's Pathfinder gælder det, at:
 - (a) iværksættelsen og indholdet af indkaldelserne af forslag fastsættes under hensyntagen til de målsætninger og det budget, der er fastsat i arbejdsprogrammet i forbindelse med den pågældende portefølje af aktioner
 - (b) der kan ydes tilskud i form af et fast beløb, som ikke overstiger 50 000 EUR, uden indkaldelse af forslag med henblik på at udføre presserende koordinerings- og støtteaktioner, der har som formål at styrke porteføljens gruppe af støttemodtagere eller vurdere mulige spin off-virksomheder eller potentielle markedsskabende innovationer.
3. Hvis det er nødvendigt for at nå målsætningerne, kan indkaldelserne af forslag begrænses til udvikling af yderligere aktiviteter eller til tilføjelse af yderligere partnere til eksisterende aktioner.
4. En indkaldelse af forslag er ikke påkrævet for samordnings- og støtteaktioner og programsamfinansieringsaktioner, som:
 - (a) skal udføres af Det Fælles Forskningscenter eller retlige enheder, som er omfattet af arbejdsprogrammet, og
 - (b) ikke falder under anvendelsesområdet for indkaldelsen af forslag.
5. I arbejdsprogrammet præciseres det i forbindelse med hvilke indkaldelser, der vil blive tildelt "Seal of Excellence". Oplysninger vedrørende ansøgningen og evalueringen kan med ansøgerens forhåndstilladelse deles med interesserede finansieringsmyndigheder med forbehold af indgåelse af fortrolighedsaftaler.

Artikel 21

Fælles indkaldelser

Kommissionen eller finansieringsorganet kan fremsætte fælles indkaldelser af forslag sammen med:

- (a) tredjelande eller deres videnskabelige og teknologiske organisationer og agenturer
- (b) internationale organisationer
- (c) almennyttige retlige enheder.

I tilfælde af en fælles indkaldelse fastsættes der fælles procedurer for udvælgelse og evaluering af forslagene. Procedurene skal involvere en afbalanceret gruppe af uafhængige eksperter, som udpeges af begge parter.

Artikel 22

Prækommercielle offentlige indkøb og offentlige indkøb af innovative løsninger

1. Aktioner kan involvere eller som primær målsætning have prækommercielle eller offentlige indkøb af innovative løsninger, der skal foretages af modtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som fastsat i direktiv 2014/24/EU³¹, 2014/25/EU³² og 2009/81/EC³³.
2. Under procedurene for offentlige indkøb:
 - (a) skal principperne om åbenhed, ikke-forskelsbehandling, ligebehandling, forsvarlig økonomisk forvaltning, proportionalitet, konkurrenceregler overholdes
 - (b) kan der for prækommercielle offentlige indkøb fastsættes særlige betingelser – f.eks. at de indkøbte aktiviteter skal finde sted på medlemsstaternes og associerede landes territorium
 - (c) kan det tillades at foretage flere tildelinger af kontrakter inden for samme procedure (valg af flere leverandører), og
 - (d) skal ordren tildeles den eller de tilbudsgivere, der har afgivet det bud, der giver mest værdi for pengene, idet det sikres, at der ikke opstår interessekonflikter.
3. Den kontrahent, der frembringer resultater under prækommercielle offentlige udbud, ejer som minimum de medfølgende intellektuelle ejendomsrettigheder. De ordregivende myndigheder har som minimum royaltifri brugsret til resultaterne til eget brug og ret til at udstede eller kræve, at de deltagende kontrahenter udsteder, ikkeeksklusive licenser til tredjeparter for at udnytte resultaterne for de ordregivende myndigheder under rimelige forhold uden ret til at give underlicenser. Hvis en kontrahent ikke udnytter resultaterne kommercielt inden for en vis periode efter den prækommercielle offentlige udbudsrunde fastsat i kontrakten, kan de ordregivende myndigheder kræve, at kontrahenten overdrager ejerskabet til resultaterne til dem.

Artikel 23

Kumuleret finansiering

En aktion, som har modtaget et bidrag under et andet EU-program, kan også modtage et bidrag under programmet, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger. Reglerne for hvert bidragende EU-program finder anvendelse på de respektive bidrag til aktionen. Den kumulerede finansiering må ikke overstige aktionens samlede støtteberettigede omkostninger, ligesom støtten fra forskellige EU-programmer kan beregnes på et pro rata-grundlag i overensstemmelse med de dokumenter, hvori støttebetingelserne er fastsat.

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

³² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

³³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

Artikel 24

Udvælgelseskriterier

1. Uanset artikel 198 i finansforordningen kontrolleres den økonomiske formåen kun hos koordinatoren og kun, hvis den anmodede finansiering fra Unionen til aktionen er lig med eller større end 500 000 EUR.
2. Hvis der imidlertid er grund til at tvivle på den økonomiske formåen, eller hvis der er en højere risiko pga. deltagelse i flere forskellige igangværende aktioner, som finansieres under Unionens forsknings- og innovationsprogrammer, kontrollerer Kommissionen eller finansieringsorganet ligeledes den økonomiske formåen hos andre ansøgere eller koordinatore for beløb under den tærskel, der er fastsat i stk. 1.
3. Hvis den økonomiske formåen er strukturelt garanteret af en anden retlig enhed, kontrolleres sidstnævntes økonomiske formåen.
4. I tilfælde af en utilstrækkelig økonomisk formåen kan Kommissionen eller finansieringsorganet gøre ansøgerens deltagelse betinget af en bestemmelse om, at en tilknyttet enhed skal afgive en erklæring om solidarisk hæftelse.
5. Bidraget til den gensidige forsikringsmekanisme som fastsat i artikel 33 anses for at være en tilstrækkelig garanti, jf. finansforordningens artikel 152. Ingen yderligere garanti eller sikkerhedsstillelse må godkendes fra deltagerne eller pålægges dem.

Artikel 25

Tildelingskriterier

1. Et forslag evalueres på grundlag af følgende tildelingskriterier:
 - (a) topkvalitet
 - (b) virkning
 - (c) gennemførelsens kvalitet og effektivitet.
2. Forslag om EFR's frontlinjeforskningsaktioner evalueres alene ud fra det i stk. 1, litra a), omhandlede kriterium.
3. Arbejdsprogrammet fastsætter yderligere oplysninger om anvendelsen af tildelingskriterierne i stk. 1 og kan præcisere vægtninger og tærskler.

Artikel 26

Evaluering

1. Forslag evalueres af evalueringsudvalget, som kan være:
 - helt eller delvist sammensat af uafhængige, eksterne eksperter
 - sammensat af repræsentanter for Unionens institutioner eller organer som omhandlet i artikel 150 i finansforordningen.Evalueringsudvalget kan bistås af uafhængige eksperter.
2. Hvis det er nødvendigt, rangordner evalueringsudvalget de forslag, som er nået over de gældende tærskler, efter:
 - evalueringsresultater

- deres bidrag til at nå specifikke politiske målsætninger, herunder etableringen af en sammenhængende projektportefølje.

Evalueringsudvalget kan ligeledes foreslå indholdsmæssige tilpasninger af forslagene i det omfang, det er nødvendigt for at sikre porteføljens sammenhæng.

Artikel 27

Procedure for fornyet gennemgang af evalueringen

1. En ansøger kan anmode om fornyet gennemgang af evalueringen, hvis ansøgeren mener, at den gældende evalueringsprocedure ikke er blevet fulgt korrekt for så vidt angår vedkommendes forslag.
2. En fornyet gennemgang vedrører kun de formelle aspekter af evalueringen og ikke forslaget kvaliteter.
3. En fornyet gennemgang må ikke forsinke udvælgelsen af forslag, som ikke er genstand for anmodningen om fornyet gennemgang.

Artikel 28

Frister for underretning om og indgåelse af tilskudsaftaler

1. Uanset finansforordningens artikel 194, stk. 2, første afsnit, finder følgende perioder anvendelse:
 - (a) for underrettelse af alle ansøgerne om resultatet af evalueringen af deres ansøgning: en periode på maksimalt fem måneder fra fristen for indgivelse af fuldstændige forslag
 - (b) for indgåelse af tilskudsaftaler med ansøgerne: en periode på maksimalt otte måneder fra fristen for indgivelse af fuldstændige forslag.
2. Der kan være fastsat kortere frister i arbejdsprogrammet for EIC.
3. Ud over undtagelserne i finansforordningens artikel 194, stk. 2, andet afsnit, kan de i stk. 1 nævnte perioder være længere i forbindelse med EFR-aktioner og missioner, samt når aktionerne bliver underkastet en etisk vurdering eller en sikkerhedsvurdering.

Artikel 29

Gennemførelse af tilskudsaftalen

1. Hvis en modtager ikke opfylder sine forpligtelser, for så vidt angår den tekniske gennemførelse af aktionen, opfylder de andre deltagere forpligtelserne uden supplerende tilskud fra Unionen, medmindre de bliver udtrykkeligt fritaget for den forpligtelse. Hver modtagers finansielle ansvar er begrænset til vedkommendes egen gæld, jf. bestemmelserne om den gensidige forsikringsmekanisme.
2. I tilskudsaftalen kan der fastsættes milepæle og dertil hørende forfinansieringsbetalinger. Hvis milepælene ikke nås, kan aktionen suspenderes, ændres eller afsluttes.
3. Aktionen kan ligeledes afsluttes, hvis de forventede resultater af videnskabelige, teknologiske eller økonomiske årsager har mistet deres relevans for Unionen,

herunder — når det drejer sig om EIC og missioner — deres relevans som del af en portefølje.

Artikel 30

Finansieringssatser

1. En enkelt finansieringssats pr. aktion finder anvendelse for alle de aktiviteter, der finansieres. Maksimumssatsen fastsættes i arbejdsprogrammet.
2. Programmet kan finansiere op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger ved en aktion med undtagelse af:
 - (a) innovationsaktioner: op til 70 % af de samlede støtteberettigede omkostninger undtagen for almennyttige retlige enheder, hvor programmet kan refundere op til 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger
 - (b) programsamfinansieringsaktioner: mindst 30 % af de samlede støtteberettigede omkostninger og i nærmere bestemte og behørigt begrundede tilfælde op til 70 %.
3. Finansieringssatserne fastsat i denne artikel finder også anvendelse på aktioner, hvor finansiering efter fast takst, enhedsomkostninger eller faste beløb anvendes for hele eller dele af aktionen.

Artikel 31

Indirekte omkostninger

1. Indirekte støtteberettigede omkostninger fastsættes ved at anvende en fast takst på 25 % af de samlede direkte støtteberettigede omkostninger, eksklusive underleverandørers direkte støtteberettigede omkostninger, finansiel støtte til tredjeparter og enhedsomkostninger eller faste beløb, som omfatter indirekte omkostninger.

Indirekte omkostninger, som er omfattet af enhedsomkostninger eller faste beløb, beregnes, hvor det er passende, ved at anvende den faste takst, der er fastsat i stk. 1, undtagen enhedsomkostninger vedrørende internt fakturerede varer og tjenesteydelser, som beregnes på grundlag af de faktiske omkostninger i overensstemmelse med modtagernes sædvanlige praksis for omkostningsberegning.
2. Hvis det er fastsat i arbejdsprogrammet, kan indirekte omkostninger angives i form af faste beløb eller enhedsomkostninger.

Artikel 32

Støtteberettigede omkostninger

1. Ud over kriterierne i finansforordningens artikel 197 er personaleomkostningerne – for modtagere med projektbaseret aflønning — støtteberettigede op til det vederlag, som personen modtager for at arbejde med lignende projekter finansieret under nationale ordninger.

Projektbaseret aflønning betyder aflønning, som er knyttet til en persons deltagelse i projekter, er del af modtagerens sædvanlige aflønningspraksis og udbetales konsekvent.

2. Uanset artikel 190, stk. 1, i finansforordningen er omkostningerne ved ressourcer, der stilles til rådighed af tredjeparter som bidrag i form af naturalier, støtteberettigede op til tredjepartens direkte støtteberettigede omkostninger.
3. Uanset artikel 192 i finansforordningen betragtes indtægter fra udnyttelse af aktionens resultater ikke som aktionens indtægter.
4. Uanset artikel 203, stk. 4, i finansforordningen er en attest vedrørende udgiftsopgørelserne obligatorisk i forbindelse med udligning af saldoen, hvis det beløb, der hævdes at være faktiske omkostninger og enhedsomkostninger beregnet i overensstemmelse med den sædvanlige praksis for omkostningsberegning, er lig med eller større end 325 000 EUR.

Artikel 33

Den gensidige forsikringsmekanisme

1. Der oprettes hermed en gensidig forsikringsmekanisme ("mekanismen"), som skal erstatte og efterfølge den fond, som blev etableret ved artikel 38 i forordning (EF) nr. 1290/2013. Mekanismen dækker den risiko, der er forbundet med de skyldige beløb, som ikke kan inddrives fra modtagere:
 - (a) til Kommissionen i henhold til afgørelse 1982/2006/EF
 - (b) til Kommissionen og EU-organer under "Horisont 2020"
 - (c) til Kommissionen og finansieringsorganer under programmet.Dækningen af risici vedrørende finansieringsorganer som omhandlet i første afsnit, litra c), kan foretages ved hjælp af et indirekte dækningssystem, der er fastsat i den gældende aftale, og som tager højde for finansieringsorganets beskaffenhed.
2. Mekanismen forvaltes af Unionen ved Kommissionen, der optræder som eksekutivorgan. Kommissionen fastsætter specifikke regler for mekanismens drift.
3. Støttemodtagerne yder et bidrag på 5 % af Unionens finansiering af aktionen. Dette bidrag kan på grundlag af periodiske evalueringer hæves af Kommissionen til op til 8 % eller reduceres til under 5 %. Støttemodtagernes bidrag til mekanismen kan modregnes det første forfinansieringsbeløb og betales til fonden på støttemodtagernes vegne.
4. Modtagernes bidrag betales tilbage i forbindelse med udligning af saldoen.
5. Ethvert finansielt afkast, som mekanismen genererer, lægges til mekanismen. Hvis afkastet er utilstrækkeligt, griber mekanismen ikke ind, og Kommissionen eller finansieringsorganet inddriver ethvert skyldigt beløb direkte hos modtagerne eller tredjeparterne.
6. De beløb, der inddrives, udgør for mekanismen de formålsbestemte indtægter, der er omhandlet i artikel 21, stk. 4, i finansforordningen. Når alle tilskudsaftaler, hvis risiko bliver dækket direkte eller indirekte af mekanismen, er afsluttet, vil alle udestående beløb blive inddrevet af Kommissionen og opført på Unionens budget med forbehold af lovgivningsmyndighedens afgørelser.
7. Mekanismen kan åbnes for direkte forvaltede EU-programmers støttemodtagere. Kommissionen vedtager bestemmelser vedrørende modtagernes deltagelse i andre programmer.

Artikel 34

Ejerskab og beskyttelse

1. Modtagerne ejer de resultater, de genererer. De sikrer, at deres ansattes eller andre parter rettigheder med hensyn til resultaterne kan udøves på en måde, der er forenelig med deltagernes forpligtelser i medfør af de i tilskudsaftalen fastsatte vilkår og betingelser.

To eller flere modtagere har fælles ejendomsret til resultater, hvis:

- (a) de har skabt dem i fællesskab og
- (b) og det ikke er muligt
 - i) at fastslå, hvad den enkelte modtager har bidraget med eller
 - ii) adskille dem med henblik på at søge om, erhverve eller bevare deres beskyttelse.

Medejerne indgår en skriftlig aftale om, hvordan den fælles ejendomsret skal fordeles og forvaltes. Medmindre andet er aftalt kan hver medejer udstede ikke-eksklusive licenser til tredjeparter til at udnytte de fællesejede resultater (uden ret til at give underlicenser), hvis medejerne på forhånd bliver underrettet herom og får en rimelig kompensation. Medejerne kan indgå en skriftlig aftale om at anvende en alternativ ordning til fælles ejerskab.

2. Støttemodtagere, som modtager EU-finansiering, beskytter deres resultater i tilstrækkelig grad, hvis beskyttelse er mulig og begrundet, under hensyntagen til alle relevante omstændigheder, herunder mulighederne for kommerciel udnyttelse. Når støttemodtagere træffer afgørelse om, hvorvidt de vil beskytte deres resultater, skal de ligeledes tage hensyn til de berettigede interesser hos aktionens øvrige støttemodtagere.

Artikel 35

Udnyttelse og formidling

1. Støttemodtagere, som modtager EU-finansiering, skal gøre deres bedste for at udnytte de resultater, som de ejer, især i Unionen. Udnyttelsen kan ske direkte af støttemodtagerne selv eller indirekte, navnlig gennem overførsel og licensudstedelse i henhold til artikel 36.

Der kan fastsættes yderligere udnyttelsesforpligtelser i arbejdsprogrammet.

Hvis resultaterne — til trods for, at støttemodtageren gør sit bedste for at udnytte resultaterne direkte eller indirekte — ikke udnyttes inden for en given periode som fastsat i tilskudsaftalen, anvender støttemodtageren en passende onlineplatform som fastsat i tilskudsaftalen til at finde interesserede parter, der kan udnytte resultaterne. Denne forpligtelse kan fraviges, hvis det er begrundet i støttemodtagerens anmodning.

2. Med forbehold af restriktionerne som følge af beskyttelse af intellektuel ejendom, sikkerhedsregler eller berettigede interesser formidler modtagerne deres resultater så hurtigt som muligt.

Der kan fastsættes yderligere formidlingsforpligtelser i arbejdsprogrammet.

3. Modtagerne sikrer, at den frie brugsret til videnskabelige publikationer er fastsat i henhold til tilskudsaftalens vilkår og betingelser. Modtagerne sikrer navnlig, at de eller ophavsmændene bevarer tilstrækkelige intellektuelle ejendomsrettigheder til at kunne opfylde kravet om fri brugsret.

Fri brugsret til forskningsdata skal være hovedreglen på de vilkår og betingelser, som er fastsat i tilskudsaftalen, men undtagelser kan gælde, hvis de er begrundede, under hensyntagen til støttemodtagernes berettigede interesser og andre begrænsninger såsom databeskyttelsesregler, sikkerhedsregler eller regler vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder.

Arbejdsprogrammet kan indeholde yderligere forpligtelser om overholdelse af regler for åben videnskabelig praksis.

4. Støttemodtagerne forvalter alle forskningsdata i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der er fastsat i tilskudsaftalen, og udarbejder en dataforvaltningsplan.

Arbejdsprogrammet kan indeholde yderligere forpligtelser om anvendelse af den europæiske åbne videnskabscloud til lagring af og adgang til forskningsdata.

5. Støttemodtagere, som har til hensigt at formidle deres resultater, underretter på forhånd de øvrige støttemodtagere i aktionen herom. Andre støttemodtagere kan gøre indsigelse, hvis de kan påvise, at deres berettigede interesser med hensyn til resultater eller baggrundsviden kan blive påført skade af den planlagte formidling. I så fald må formidlingen først finde sted, når der er taget passende skridt til at beskytte disse berettigede interesser.

6. Medmindre andet er fastsat i arbejdsprogrammet, skal forslagene indeholde en plan for udnyttelse og formidling af resultaterne. Hvis den forventede udnyttelse indebærer, at der udvikles, skabes, fremstilles eller markedsføres et produkt eller en proces, eller at der udvikles og leveres en tjeneste, skal planen omfatte en strategi for en sådan udnyttelse. Hvis planen fastsætter, at udnyttelsen primært skal finde sted i ikke-associerede tredjelande, forklarer de retlige enheder, hvorfor udnyttelsen fortsat er i Unionens interesse.

Støttemodtagerne videreudvikler planen under aktionen og efter dens afslutning.

7. Med henblik på den overvågning og formidling, der foretages af Kommissionen eller finansieringsorganet, fremlægger støttemodtagerne alle de oplysninger om udnyttelse og formidling af deres resultater, der anmodes om. Disse oplysninger gøres offentligt tilgængelige med forbehold af støttemodtagernes berettigede interesser.

Artikel 36

Overdragelse og licensudstedelse

1. Støttemodtagerne kan overdrage ejendomsretten til deres resultater. De sikrer, at deres forpligtelser også finder anvendelse på den nye ejer, og at denne er forpligtet til at videregive disse forpligtelser i forbindelse med efterfølgende overdragelser.
2. Medmindre andet aftales skriftligt for særligt identificerede tredjeparter, eller det er umuligt i henhold til gældende lovgivning, skal modtagere, som har til hensigt at overdrage ejerskabet over resultater, på forhånd underrette alle andre støttemodtagere, som fortsat har brugsret til resultaterne. Meddelelsen skal indeholde tilstrækkelige oplysninger om den nye indehaver, så en modtager kan vurdere, hvordan overdragelsen vil påvirke vedkommendes brugsret.

Medmindre andet aftales skriftligt for særligt identificerede tredjeparter, kan en støttemodtager gøre indsigelse mod overdragelsen, hvis støttemodtageren kan påvise, at overdragelsen vil være til skade for vedkommendes brugsret. Fremsættes en sådan indsigelse, må den påtænkte overdragelse ikke finde sted, før der er opnået enighed mellem de berørte modtagere.

3. Støttemodtagere kan udstede licenser til deres resultater eller på anden vis give ret til at udnytte dem, hvis dette ikke påvirker overholdelsen af deres forpligtelser.
4. Når det er hensigtsmæssigt, kan retten til at modsætte sig overdragelse af ejerskabet over resultaterne eller udstedelse af en eksklusivlicens fastsættes i tilskudsaftalen, hvis:
 - a) de støttemodtagere, som skaber resultater, har modtaget EU-finansiering
 - b) overdragelsen eller licensudstedelsen sker til en retlig enhed, der er etableret i et ikke-associeret tredjeland og
 - c) overdragelsen eller licensudstedelsen ikke er forenelig med Unionens interesser.

Hvis retten til at gøre indsigelse finder anvendelse, giver støttemodtageren på forhånd meddelelse herom. Retten til at gøre indsigelse kan frasiges skriftligt for så vidt angår overdragelser eller tilskud til specifikt udpegede retlige enheder, hvis der er truffet foranstaltninger til at beskytte Unionens interesser.

Artikel 37

Brugsret

1. Følgende principper for brugsret er gældende:
 - (a) En anmodning om at udøve eller give afkald på brugsret skal ske skriftligt.
 - (b) Medmindre andet er aftalt med støtteyderen, omfatter brugsretten ikke retten til at udstede underlicenser.
 - (c) Støttemodtagerne skal underrette hinanden, før de tilslutter sig tilskudsaftalen, om eventuelle begrænsninger for at give brugsret til deres baggrundsviden.
 - (d) Hvis en støttemodtager ikke længere deltager i en aktion, påvirker det ikke forpligtelsen til at give adgang.
 - (e) Hvis en støttemodtager misligholder sine forpligtelser, kan støttemodtagerne blive enige om, at førstnævnte ikke længere har brugsret.
2. Støttemodtagere giver adgang til:
 - (a) deres resultater på royaltyfri basis til andre støttemodtagere i aktionen, som har brug for resultaterne i forbindelse med deres egne opgaver
 - (b) deres baggrundsviden til enhver anden støttemodtager i aktionen, som har brug for den for at kunne gennemføre sine opgaver, med forbehold af restriktionerne i stk. 1, litra c). Denne brugsret gives på royaltyfri basis, medmindre støttemodtagerne har aftalt andet før deres tiltrædelse af tilskudsaftalen
 - (c) deres resultater og, med forbehold af restriktionerne i stk. 1, litra c), deres baggrundsviden til enhver anden støttemodtager i aktionen, som har brug herfor for at kunne udnytte egne resultater. Denne brugsret gives på rimelige aftalte vilkår.

3. Medmindre støttemodtagerne aftaler andet, giver de ligeledes brugsret til deres resultater og, med forbehold af restriktionerne i stk. 1, litra c), deres baggrundsviden til en retlig enhed, som:
 - (a) er etableret i en medlemsstat eller et associeret land
 - (b) er underlagt en anden støttemodtagers direkte eller indirekte kontrol, eller er underlagt den samme direkte eller indirekte kontrol som støttemodtageren, eller som udøver direkte eller indirekte kontrol over denne støttemodtager, og
 - (c) har brug for at kunne tilgå og udnytte denne støttemodtagers resultater.

Brugsretten gives på rimelige aftalte vilkår.

4. Anmodninger om brugsret kan fremsættes i indtil et år efter aktionens ophør, medmindre støttemodtagerne fastsætter en anden tidsfrist.
5. Støttemodtagere, som har modtaget EU-finansiering, giver på royaltyfri basis Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer brugsret til deres resultater med henblik på udvikling, gennemførelse og overvågning af Unionens politikker eller programmer. Brugsret begrænses til ikke-kommerciel og ikke-konkurrencemæssig brug.

Med hensyn til aktioner under klyngen "Inklusive og sikre samfund", interventionsområdet "Beskyttelse og sikkerhed", giver støttemodtagere, som har modtaget EU-finansiering, ligeledes brugsret til deres resultater på royaltyfri basis til medlemsstaternes nationale myndigheder med henblik på udvikling, gennemførelse og overvågning af deres politikker eller programmer på dette område. Brugsretten begrænses til ikke-kommerciel og ikke-konkurrencemæssig brug og gives efter bilateral aftale om fastsættelse af særlige betingelser, der har til formål at sikre, at denne ret kun bruges til det tilsigtede formål, og at der fastsættes relevante fortrolighedsbestemmelser. Den medlemsstat, den EU-institution eller det EU-organ, -kontor eller -agentur, der anmoder herom, underretter alle medlemsstaterne om sådanne anmodninger.

6. Der kan fastsættes yderligere brugsret i arbejdsprogrammet.

Artikel 38

Særlige bestemmelser om udnyttelse og formidling

Særlige bestemmelser om ejerskab, udnyttelse og formidling, overdragelse og licensudstedelse samt brugsret kan finde anvendelse på EFR-aktioner, uddannelses- og mobilitetsaktioner, prækommercielle offentlige indkøb, offentlige indkøb af innovative løsninger, programsamfinansieringsaktioner samt koordinerings- og støtteaktioner.

Disse særlige bestemmelser ændrer ikke forpligtelsen vedrørende fri brugsret.

KAPITEL III

Priser

Artikel 39

Priser

1. Priser under programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens afsnit IX, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i nærværende kapitel.
2. Enhver retlig enhed, uanset etableringssted, kan deltage i en konkurrence, medmindre andet er fastsat i arbejdsprogrammet eller konkurrencereglerne.
3. Kommissionen eller finansieringsorganet kan organisere tildeling af priser i samarbejde med:
 - (a) andre EU-organer
 - (b) tredjelande eller deres videnskabelige og teknologiske organisationer og agenturer
 - (c) internationale organisationer eller
 - (d) almennyttige retlige enheder.
4. Arbejdsprogrammet eller konkurrencereglerne kan indeholde særskilte forpligtelser vedrørende kommunikation, udnyttelse og formidling.

KAPITEL IV

Offentligt indkøb

Artikel 40

Offentligt indkøb

1. Offentligt indkøb under programmet tildeles og forvaltes i overensstemmelse med finansforordningens afsnit VII, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i nærværende kapitel.
2. Offentlige indkøb kan også tage form af prækommercielle offentlige indkøb og offentlige indkøb af innovative løsninger, der gennemføres af Kommissionen eller finansieringsorganet på egne vegne eller sammen med medlemsstaternes og de associerede landes ordregivende myndigheder. I så tilfælde finder reglerne i artikel 22 anvendelse.

KAPITEL V

Blandingsoperationer og blandet finansiering

Artikel 41

Blandingsoperationer

Blandingsoperationer under dette program gennemføres i overensstemmelse med InvestEU-programmet og finansforordningens afsnit X.

Artikel 42

Blandet finansiering under Horisont Europa og EIC

1. Tilskuddet og de tilbagebetalingspligtige forskud i forbindelse med blandet finansiering under Horisont Europa og EIC er omfattet af artikel 30-33.
2. Blandet finansiering under EIC skal gennemføres i overensstemmelse med artikel 43. Støtten under EIC's blandede finansiering kan ydes, indtil aktionen kan finansieres som en blandingsoperation eller som en finansierings- og investeringsaktion, der fuldt ud er omfattet af EU-garantien under InvestEU. Uanset artikel 209 i finansforordningen finder betingelserne i stk. 2 og navnlig litra a) og d), ikke anvendelse på tidspunktet for tildelingen af EIC's blandede finansiering.
3. Blandet finansiering under Horisont Europa kan tildeles en programstøtteaktion, hvis anvendelse af finansielle instrumenter til støtte for udvalgte aktioner er fastsat i medlemsstaternes og de associerede landes fælles programmer. Evaluering og udvælgelse af sådanne aktioner foretages i overensstemmelse med artikel 19, 20, 23, 24, 25 og 26. Gennemførelsesbestemmelserne for blandet finansiering under Horisont Europa skal være i overensstemmelse med artikel 29, analogt artikel 43, stk. 9, og med de yderligere betingelser, der er fastsat i arbejdsprogrammet.
4. Tilbagebetalinger, herunder tilbagebetalingspligtigt forskud og indtægter under Horisont Europa samt blandet finansiering under EIC betragtes som formålsbestemte indtægter, jf. artikel 21, stk. 3, litra f), og artikel 21, stk. 4, i finansforordningen.
5. Blandet finansiering under Horisont Europa og EIC ydes på en sådan måde, at det ikke forvrider konkurrencen.

Artikel 43

EIC's Accelerator

1. Støttemodtagere under EIC's Accelerator skal være retlige enheder, der kan karakteriseres som opstartsvirksomheder, SMV'er eller midcapselskaber, og som er etableret i en medlemsstat eller et associeret land. Forslaget kan indgives af støttemodtageren eller af en eller flere fysiske personer eller retlige enheder, der har til hensigt at etablere eller støtte den pågældende støttemodtager.
2. En samlet afgørelse om støtte dækker og yder finansiering for alle former for EU-bidrag under EIC's blandede finansiering.
3. Forslagene evalueres på basis af egen fortjeneste af uafhængige eksperter og udvælges i forbindelse med en årlig åben indkaldelse med tidsfrister baseret på artikel 24-26, med forbehold af stk. 4.

4. Tildelingskriterierne er:
 - topkvalitet
 - virkning
 - aktionens risikoniveau og behovet for EU-støtte.
5. Kommissionen eller finansieringsorganerne, der gennemfører Horisont Europa, kan med de berørte ansøgers samtykke indgive et forslag om en innovations- og markedsudrulningsaktion, som allerede opfylder de to første kriterier, direkte til evaluering under det sidste kriterium, forudsat at følgende kumulerede betingelser er opfyldt:
 - Forslaget stammer fra en anden aktion finansieret under Horisont 2020 eller dette program eller fra et nationalt program, der ligner EIC's Pathfinder, og anerkendes som sådan af Kommissionen.
 - Forslaget er baseret på en tidligere projektgennemgang, hvor topkvaliteten og virkningen ved forslaget er blevet vurderet, og det er underlagt betingelser og processer, der er nærmere præciseret i arbejdsprogrammet.
6. Seal of Excellence kan tildeles på følgende betingelser:
 - støttemodtageren er en opstartsvirksomhed eller en SMV
 - forslaget er støtteberettiget og ligger over de gældende tærskler for de første to tildelingskriterier som omhandlet i stk. 4
 - aktiviteterne ville være støtteberettigede under en innovationsaktion.
7. For forslag, som har gennemgået en evaluering, foreslår uafhængige eksperter tilsvarende blandet finansiering under EIC baseret på de opståede risici og de ressourcer og den tid, der er nødvendig for at bringe innovationen på markedet og udrulle den.

Kommissionen kan afvise et forslag, som de uafhængige eksperter har udvalgt, af behørigt begrundede årsager, herunder overensstemmelse med målsætningerne for Unionens politikker.
8. Den del af den blandede finansiering, der udgøres af tilskuddet og det tilbagebetalingspligtige forskud, må ikke overstige 70 % af omkostningerne ved den valgte innovationsaktion.
9. Gennemførelsesbestemmelserne for den del af den blandede finansiering, der udgøres af egenkapital og tilbagebetalingspligtig støtte, præciseres i afgørelse [afgørelsen om særprogrammet].
10. I kontrakten om den udvalgte aktion fastsættes der særlige milepæle og tilsvarende forfinansiering og ratebetalinger under EIC's blandede finansiering.

Aktiviteter i tilknytning til en innovationsaktion kan iværksættes, og den første forfinansieringsbetaling af tilskuddet eller det tilbagebetalingspligtige forskud kan udbetales før gennemførelsen af andre dele af den tildelte blandede finansiering under EIC. Gennemførelsen af disse dele sker på grundlag af opnåelsen af de særlige milepæle, der er fastsat i kontrakten.
11. Aktionen suspenderes, ændres eller afsluttes, hvis milepælene ikke nås, jf. kontrakten. Den kan ligeledes afsluttes, hvis den forventede markedsudrulning ikke kan finde sted.

Kommissionen kan beslutte at øge den blandede finansiering under EIC på grundlag af en projektgennemgang foretaget af eksterne uafhængige eksperter.

Kapitel VI

Eksperter

Artikel 44

Udnævnelse af eksterne eksperter

1. Uanset finansforordningens artikel 237, stk. 3, og hvis det er berettiget, kan eksterne eksperter udnævnes uden indkaldelse af interessetilkendegivelser, og udnævnelsen foregår på gennemsigtig vis.
2. I overensstemmelse med finansforordningens artikel 237, stk. 2 og 3, aflønnes eksterne eksperter på grundlag af standardbetingelser. Hvis det er berettiget, kan der fastsættes et andet passende lønningsniveau, der ligger ud over standardbetingelserne, baseret på relevante markedsstandarder, navnlig for specifikke eksperter på højt niveau.
3. Ud over artikel 38, stk. 2 og 3, i finansforordningen offentliggøres navnene på de eksterne eksperter, der evaluerer ansøgningerne om tilskud, og som udnævnes i deres personlige egenskab, sammen med deres ekspertiseområde mindst en gang om året på Kommissionens eller det relevante finansieringsorgans websted. Sådanne oplysninger indsamles, behandles og offentliggøres i overensstemmelse med EU's databeskyttelsesregler.

AFSNIT III

PROGRAMOVERVÅGNING, KOMMUNIKATION, EVALUERING OG KONTROL

Artikel 45

Overvågning og rapportering

1. Indikatorer, som skal rapporteres vedrørende programmets fremskridt hen imod opfyldelsen af målsætningerne i artikel 3, findes i bilag V sammen med virkningsveje.
2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 50 vedrørende ændringer af bilag V for om nødvendigt at supplere eller ændre indikatorerne for virkningsveje og fastsætte referencescenarier og mål.
3. Performancerapporteringssystemet skal sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt. Til dette formål pålægges modtagere af EU-midler og (hvis det er relevant) medlemsstater forholdsmæssige rapporteringskrav.

Artikel 46

Oplysning, kommunikation, reklame, formidling og udnyttelse

1. Modtagere af EU-midler anerkender EU-midlernes oprindelse og sikrer synligheden af disse (navnlig ved fremstød for aktionerne og disses resultater) gennem sammenhængende, virkningsfulde og målrettede oplysninger, som er afpasset forholdsmæssigt efter forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.
2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende programmet, dets aktioner og resultater. De finansielle midler, der er afsat til programmet, skal også bidrage til den institutionelle formidling af EU's politiske prioriteter, for så vidt som de vedrører målene i artikel 3.
3. Kommissionen skal ligeledes udforme en strategi for formidling og udnyttelse med henblik på at øge tilgængeligheden og formidlingen af programmets forsknings- og innovationsrelaterede resultater og viden med henblik på at fremskynde udnyttelsen på markedet og øge virkningen af programmet. De finansielle midler, der er afsat til programmet, skal ligeledes bidrage til den institutionelle formidling af Unionens politiske prioriteter tillige med aktiviteter med henblik på oplysning, kommunikation, reklame, formidling og udnyttelse, for så vidt som de vedrører målsætningerne i artikel 3.

Artikel 47

Evaluering af programmet

1. Evalueringer af programmet gennemføres så betids, at resultaterne kan indgå i beslutningsprocessen vedrørende programmet, dets efterfølger og andre initiativer af relevans for forskning og innovation.
2. Den foreløbige evaluering af programmet foretages, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om programmets gennemførelse, dog senest fire år efter påbegyndelsen af programmets gennemførelse. Den skal omfatte en vurdering af de langsigtede virkninger af tidligere rammeprogrammer og danne grundlag for at tilpasse gennemførelsen af programmet, hvis dette er relevant.
3. Ved afslutningen af programmets gennemførelse og senest fire år efter afslutningen af den periode, der er omhandlet i artikel 1, foretager Kommissionen en endelig evaluering af programmet. Den skal omfatte en vurdering af de langsigtede virkninger af tidligere rammeprogrammer.
4. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger hertil.

Artikel 48

Revision

1. Kontrolsystemet for programmet skal sikre en passende balance mellem tillid og kontrol under hensyntagen til administrative og andre omkostninger ved kontrol på alle niveauer, navnlig for støttemodtagere.
2. Revisionsstrategien for programmet skal være baseret på en finansiel revision af en repræsentativ stikprøve af udgifter fra programmet som helhed. Denne

repræsentative stikprøve suppleres af en udvælgelse baseret på en vurdering af risiciene i forbindelse med udgifterne. Aktioner, der modtager fælles finansiering fra forskellige EU-programmer, skal kun underkastes én revision, der dækker alle involverede programmer og deres respektive gældende regler.

3. Kommissionen eller finansieringsorganet kan derudover basere sig på kombinerede systemgennemgange på støttemodtagerniveau. Disse kombinerede gennemgange skal være frivillige for visse typer af modtagere og skal bestå af en revision af systemer og processer suppleret med en revision af transaktioner foretaget af en kompetent uafhængig revisor, der er kvalificeret til at udføre lovpligtig revision af regnskabsdokumenter i overensstemmelse med direktiv 2006/43/EF³⁴. Kommissionen eller finansieringsorganet kan anvende disse til at fastslå, om udgifterne overordnet set er forvaltet økonomisk forsvarligt, og genoverveje niveauet for efterfølgende revisioner og attester vedrørende udgiftsopgørelser.
4. Kommissionen eller finansieringsorganet kan basere sig på revisioner af anvendelse af EU-midler, der gennemføres af andre personer eller enheder – herunder andre end dem, som er pålagt denne opgave af Unionens institutioner eller organer, jf. finansforordningens artikel 127.
5. Revisioner kan udføres op til to år efter udligning af saldoen.

Artikel 49

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

1. Kommissionen eller dens repræsentanter og Revisionsretten har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at revidere eller, hvis der er tale om internationale organisationer, beføjelse til efter aftaler indgået med dem at kontrollere alle tilskudsmodtagere, kontrahenter og underkontrahenter, som har modtaget EU-midler i henhold til denne forordning.
2. Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) kan foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet i overensstemmelse med de bestemmelser og procedurer, der er fastsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013, og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korrupsion eller andre ulovlige aktiviteter, der berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse med EU-finansiering eller budgetgarantier i medfør af denne forordning.
3. Kompetente myndigheder i tredjelande og internationale organisationer kan ligeledes pålægges at samarbejde med Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) i medfør af gældende aftaler om gensidig retshjælp, når EPPO efterforsker strafbare handlinger, som henhører under dens kompetence, jf. forordning (EU) 2017/1939.
4. Med forbehold af stk. 1 og 2 skal samarbejdsaftaler med tredjelande og internationale organisationer, kontrakter, aftaler om tilskud og andre retlige forpligtelser såvel som aftaler om budgetgarantier, som følger af gennemførelsen af denne forordning, indeholde bestemmelser, der udtrykkeligt giver Kommissionen, Revisionsretten og OLAF beføjelse til at foretage sådanne revisioner, kontroller på stedet og

³⁴

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 84/253/EØF (EUT L 157 af 9.6.2006, s. 87).

inspektioner i overensstemmelse med deres respektive kompetencer. De skal indeholde bestemmelser, der sikrer, at tredjeparter, som deltager i gennemførelsen af EU-midlerne eller i en finansieringsforanstaltning, og som støttes helt eller delvist af en budgetgaranti, giver tilsvarende rettigheder.

Artikel 50

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 45, stk. 2, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2028.
3. Delegationen af beføjelser, jf. artikel 45, stk. 2, kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 45, stk. 2, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

AFSNIT IV

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 51

Ophævelse

Forordning (EU) nr. 1291/2013 og forordning (EU) nr. 1290/2013 ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.

Artikel 52

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller eventuelle ændringer af de pågældende aktioner, indtil de afsluttes i henhold til forordning (EU) nr. 1291/2013 og forordning (EU) nr. 1290/2013, som fortsat finder anvendelse på aktionerne frem til deres afslutning. Arbejdsplanerne og de aktioner, der er fastsat i arbejdsplaner, som er vedtaget i henhold til forordning (EU) nr. 1290/2013 og i henhold til de dertil

hørende basisretsakter vedrørende finansieringsorganerne, er fortsat underlagt forordning (EU) nr. 1290/2013 og disse basisretsakter, indtil de er afsluttet.

2. Finansieringsrammen for programmet kan også omfatte udgifter til teknisk og administrativ bistand, som er nødvendige for at sikre overgangen mellem programmet og de foranstaltninger, der blev vedtaget under det foregående program, dvs. forordning (EU) nr. 1291/2013.

Artikel 53

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand